

**AN BILLE UM DHLÍNSE CÚIRTEANNA AGUS
FORGHNÍOMHÚ BREITHIÚNAS (NA COMHPHOBAIL
EORPACHA), 1987**

**JURISDICTION OF COURTS AND ENFORCEMENT OF
JUDGMENTS (EUROPEAN COMMUNITIES) BILL, 1987**

EXPLANATORY AND FINANCIAL MEMORANDUM

General

1. The purpose of the Bill is to enable Ireland to ratify the EEC Convention of 27th September, 1968 on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters and the Protocol of 3rd June, 1971 on the interpretation of that Convention by the Court of Justice of the European Communities, both instruments as amended by the Convention of 9th October, 1978 providing for the accession of Denmark, Ireland and the United Kingdom, and the Convention of 25th October, 1982 providing for the accession of Greece, to the 1968 Convention and 1971 Protocol. Accession to the Convention, which has been in force between the original six Member States since 1973, and to the Protocol, was a condition of our membership of the European Communities (Article 220 of the Treaty of Rome and Article 3 of the Act of Accession of 1972). Adjustments to the 1968 Convention and 1971 Protocol to suit Denmark, Ireland and the United Kingdom were included in the 1978 Accession Convention and enactment of the Bill will enable Ireland to ratify that Convention and thereby accede to the 1968 Convention and 1971 Protocol, as adjusted. Enactment of the Bill will also enable Ireland to ratify the Greek Accession Convention of 1982.

2. The 1968 Convention, which governs international legal relationships only, establishes, in Title II, uniform rules of civil jurisdiction for courts of the Contracting States in cases where the defendant is domiciled in a Contracting State. If a defendant is not domiciled in a Contracting State then, subject to Article 16 of the Convention (see paragraph 4 below), the national rules of jurisdiction in force in each Contracting State are applicable. Domicile is itself the main ground of jurisdiction under the Convention, and its meaning is to be determined in accordance with national law (*Section 13* and the *Fifth Schedule* of the Bill include provisions for this purpose — see paragraphs 45 to 56 of this Memorandum). The 1968 Convention, in Title III, provides procedures for the enforcement of civil judgments given in any Contracting State whether or not they were given against a person domiciled in a Contracting State.

3. The 1968 Convention deals with civil and commercial matters only; excluded (by Article I of the Convention) are judgments concerning status, matrimonial property, wills, succession, bankruptcy, arbitration, social security, revenue, customs and administrative matters.

Main effects of 1968 Convention on Irish law

(a) *Jurisdiction*

4. The general rule under present law is that, unless the defendant

voluntarily submits, an Irish court will only have jurisdiction if he has been duly served with a summons. A defendant may be served (i) within the State, even while only temporarily present, as of right; or (ii) outside the State, only with leave of the court (under rules of court). Under the Convention jurisdiction will be determined in accordance with Title II of the Convention. The main effect on Irish law will be that it will not be possible for an Irish court to assume jurisdiction over a domiciliary of another Contracting State by reason only of the service on him of a summons during his *temporary* presence in this country (Article 3). As to the grounds on which jurisdiction may be assumed in cases under the Convention, the overall effect of these will mean little change in the existing position. The main ground is set out in Article 2, i.e. a person domiciled in a Contracting State shall be sued in the courts of that state. Sections 2 to 6 (Articles 5 to 18) of Title II contain special jurisdictional rules, in some cases supplementing the general jurisdiction based on domicile (e.g. Article 5 in relation to contracts, torts, maintenance etc.) and in others excluding such jurisdiction (Article 16 which, for example, in the case of immovable property gives exclusive jurisdiction to the courts of the Contracting State in which the property is situated). These special rules correspond broadly to the grounds on which leave to serve out of the jurisdiction may be granted at present under Order 11 of the Rules of the Superior Courts. The jurisdiction of our courts will be enlarged in cases concerning insurance and consumer contracts, where the Convention (in Sections 3 and 4 of Title II) gives the policy-holder and the consumer, respectively, a choice of jurisdiction not presently available. The doctrine of *forum non conveniens*, which enables an Irish court to decline jurisdiction in favour of a foreign court which it considers would be more suitable to determine the issue, will cease to have application in actions involving domiciliaries of the Contracting States.

(b) Enforcement

5. At present a foreign judgment will generally be enforced in Ireland if it has been rendered by a court of competent jurisdiction, is final and conclusive and is for a fixed sum of money. In regard to judgments from Contracting States, the main change which the Convention will bring about in Irish law, apart from the introduction of expeditious enforcement procedures, will be that, subject to Article 28, the jurisdiction of the court of the state in which the judgment was given may not be reviewed. In addition, the 1968 Convention provides for the enforcement of judgments for periodic payments, e.g. maintenance orders, and of non-money as well as money judgments. Articles 27 and 28 of the Convention set out the only grounds on which recognition (and enforcement) of a judgment of another Contracting State can be refused. Irish judgments which are not at present enforceable in all the other Member States of the Community will become enforceable in other Contracting States under similar conditions.

(c) 1971 Protocol

6. The purpose of this Protocol is to ensure uniform interpretation of the 1968 Convention throughout the Community. It provides for references for a ruling on interpretation to be made to the European Court by national courts in a similar way to references under Article 177 of the Treaty of Rome, except that under the 1971 Protocol references may only be made by appellate courts (Article 2 of the Protocol). In addition, national authorities may request a ruling from the European Court "in the interests of the law" in the event of a conflict of interpretations arising from different judgments without, however, affecting those judgments (Article 4 of the Protocol).

Entry into force of the 1968 Convention, as adjusted

7. The 1968 Convention, as adjusted by the 1978 Accession Con-

vention came into force between the original six Member States and Denmark on 1st November, 1986. It came into force for the United Kingdom on 1st January, 1987 and will come into force for Ireland on the first day of the third month following the deposit of our instrument of ratification (Article 39 of the 1978 Convention).

8. The 1968 Convention, as adjusted by the 1978 Accession Convention and by the 1982 Accession Convention, will come into force for Ireland when the 1982 Accession Convention has been ratified by those states which have put into force the 1978 Convention and by Ireland and Greece (Article 15 of the 1982 Convention). The adjustments made to the 1968 Convention by the 1982 Accession Convention were of a purely technical nature.

Explanatory Reports

9. Two Explanatory Reports have been produced on the Conventions to date; the first by Mr. P. Jenard (OJ No. C59 of 5.3.1979, p.1) deals with the original 1968 Convention and 1971 Protocol and the second, by Professor P. Schlosser (OJ No. C59 of 5.3.1979, p.71), deals with the amendments made to the 1968 Convention and 1971 Protocol by the 1978 Accession Convention.

Provisions of the Bill

Section 1 (Interpretation)

10. *Subsection (1)* contains the definitions. The definition of "Contracting State" provides for the situation where, under Article 60 of the 1968 Convention, Denmark, the Netherlands or the U.K. makes a declaration extending the Convention to territories for the international relations of which these countries are responsible.

11. The definition of enforcement order reflects the fact that an application for the enforcement of a judgment of another Contracting State will be made to the Master of the High Court (*section 5*) — he already has jurisdiction under the Maintenance Orders Act, 1974 to issue orders for the enforcement of UK maintenance judgments and under the European Communities (Enforcement of Community Judgments) Regulations, 1972 to issue orders for the enforcement of Community judgments — and an application for the enforcement of an authentic instrument or settlement (see paragraph 20 below) originating in another Contracting State will be made to a judge of the High Court. The definition of maintenance order reflects the fact that (a) lump sum maintenance judgments, which have been declared enforceable, will be enforced as if they were judgments of the High Court (see paragraph 22 below) and (b) maintenance judgments for periodic payments, which have been declared enforceable, will be enforced by the District Court (see paragraphs 24 to 33 below).

12. *Subsection (2)* lays down how a judgment given by a court of a Contracting State, including this country, is to be duly authenticated.

13. *Subsection (3)* contains the usual interpretative provisions.

14. *Subsection (4)* authorises the Minister for Foreign Affairs to make an order declaring that (a) any specified state is a Contracting State, (b) a declaration has been made pursuant to Article 60 of the 1968 Convention (see paragraph 10 above) or Article IV of the Protocol annexed to the Convention or (c) a communication has been made pursuant to Article VI of the aforementioned Protocol. The subsection also provides that while such an order is in force it shall be evidence of the fact that the state specified is a Contracting State or that such declaration or communication, as the case may be, was made and of its contents.

Section 2 (Application of Act)

15. This section provides that the Act will apply to any judgment or order that is a judgment for the purposes of the 1968 Convention. Article 25 of the Convention provides that for the purposes of the Convention "judgment" means any judgment given by a court or tribunal of a Contracting State, whatever the judgment may be called, including a decree, order, decision or writ of execution, as well as the determination of costs or expenses by an officer of the court.

Section 3 (Conventions to have force of law)

16. *Subsection (1)* provides that the Conventions, that is, the 1968 Convention, the 1971 Protocol, the 1978 Accession Convention and, when appropriate, the 1982 Accession Convention, shall have the force of law in the State and judicial notice shall be taken of them. The 1968 Convention and the 1971 Protocol, as amended by the 1978 and 1982 Accession Conventions, are set out in composite texts in the First and Second Schedules to the Bill, respectively. These composite texts are scheduled for convenience of reference only (*Subsection (2)*). The Conventions themselves comprising eight equally authentic texts in the Danish, Dutch, English, French, German, Greek, Irish and Italian languages constitute the legal instruments that are given the force of law. The transitional and final provisions of the 1978 and 1982 Accession Conventions are set out in the Third and Fourth Schedules to the Bill. Since the composite texts of the Convention and Protocol and the transitional and final provisions of the 1978 and 1982 Accession Conventions in the Irish language do not appear in the Bill, as presented, they are being made available in the Appendix to this Memorandum. The composite texts in the Irish language will, of course, form part of the official translation of the Act published in due course.

17. As the Conventions are not themselves being scheduled to the Bill, it is necessary to provide that judicial notice shall be taken of them.

Section 4 (Interpretation of the Conventions)

18. Under the 1971 Protocol the Court of Justice of the European Communities is given jurisdiction to interpret the Conventions — see paragraph 6 above. *Subsection (1)* of *section 4* provides that judicial notice shall be taken of any ruling or decision of, or expression of opinion by, the Court arising out of that jurisdiction. The subsection also provides that judicial notice shall be taken of the Explanatory Reports by Mr. Jenard and Professor Schlosser (see paragraph 9 above). *Subsection (2)* provides that these Reports may be considered by any court when interpreting the Conventions and the Protocol.

Section 5 (Applications for recognition and enforcement of Community judgments)

19. This section deals with the recognition and enforcement in the State of judgments given in other Contracting States. Article 31 of the 1968 Convention provides that a judgment given in a Contracting State shall be enforced in another Contracting State when, on the application of any interested party, the order for its enforcement has been issued there. Article 26 of the Convention provides that where the recognition of a judgment is the principal issue in a dispute an application for recognition will follow the same procedures as an application for enforcement. Under Article 32, in the case of Ireland, the application shall be submitted to the High Court. *Section 5* provides that in the case of judgments (see paragraph 15 above) the application shall be made to the Master of the High Court. In accordance with Article 34 the Master will hear the application *ex parte*. The application may only be refused for one of the reasons specified in Articles 27 and 28 of the Convention. If the Master grants

an order for enforcement (in whole or in part), the party against whom enforcement is sought may appeal to the High Court (Article 37) against the decision within one month of service thereof if he is domiciled in the State and within two months of service if he is domiciled outside the State (Article 36). There is a further appeal, on a point of law only, to the Supreme Court (Article 37). If the application for enforcement is refused by the Master, the applicant may appeal the Master's decision to the High Court (Article 40) and there may be a further appeal, on a point of law only, to the Supreme Court (Article 41).

20. An application for the enforcement in Ireland of an authentic instrument (see Article 50 of the 1968 Convention) will be made by *ex parte* application, not to the Master, but to a judge of the High Court. An appeal against a decision authorising enforcement of an authentic instrument will be heard in the High Court also, and there will be a further appeal on a point of law to the Supreme Court. Authentic instruments are not known in this jurisdiction. They are used mainly in continental countries and usually provide for the enforcement of financial obligations without the need to have recourse to the courts. There is no definition of authentic instrument in the 1968 Convention. It is generally agreed, however, that to constitute an authentic instrument within the meaning of Article 50 the following conditions must be fulfilled: the authenticity of the instrument must have been established by a public authority; the authentication by the public authority has to relate to the instrument's content and not merely to, for example, its signature; and the instrument must be enforceable in the state where it was drawn up. Recognition in the state in which it is sought to have the instrument enforced can only be refused on grounds of public policy (Article 50).

21. Article 51 of the 1968 Convention provides that a settlement which has been approved by a court in the course of proceedings and is enforceable in the state in which it was concluded shall be enforced in the state addressed in the same manner as authentic instruments. Accordingly, the procedure outlined in the previous paragraph will be followed in their case also. The settlements in question arise in the German and Dutch legal systems. Court settlements in other countries (including Ireland) involving an order of the court come within the definition of judgment.

Section 6 (Enforcement of Community judgments (other than maintenance orders))

22. This section provides that a judgment other than a maintenance order (for the definition of "maintenance order" see paragraph 11 above and for the enforcement of maintenance orders, see paragraphs 24 to 33 following) in respect of which an enforcement order has been made shall be of the same force and effect as if it were a judgment of the High Court and proceedings for its enforcement may be taken accordingly (*Subsection (1)*). Since "maintenance order" by definition does not include lump sum maintenance judgments such judgments will be enforced under this section. There is also provision (*subsection (2)*) whereby arrears of maintenance which had accumulated prior to the issue of an enforcement order may be declared by the Master of the High Court, on the application of the maintenance creditor, to be enforceable under this section. For the purposes of the section "judgment" includes an authentic instrument or a settlement (*Subsection (3)*).

23. The section is subject to (a) *Section 8 (4)* which relates to interest on judgments and (b) Article 39 of the 1968 Convention, by virtue of which no measures of enforcement may be taken, other than protective measures, during the time specified for an appeal against

the enforcement order and until such appeal has been determined (see paragraph 43 following).

Section 7 (Enforcement of Community maintenance orders)

24. This section deals with the enforcement in the State of maintenance orders in respect of which an order for enforcement (in whole or in part) has been made by the Master of the High Court. The provisions are generally the same as those used in the Maintenance Orders Act, 1974 for the enforcement in the State of maintenance orders originating in the United Kingdom (which provisions themselves were modelled on the enforcement provisions of the 1968 Convention).

25. *Subsection (1)* defines "enforceable maintenance order" for the purposes of the section, viz. a maintenance order in respect of the whole or part of which an enforcement order has been made.

26. Under *subsection (2)* the District Court shall have jurisdiction to enforce enforceable maintenance orders and for that purpose, for the purposes of section 98 (1) of the Defence Act, 1954 (which provides for deductions from the pay of a member of the Permanent Defence Force in respect of certain court orders), and, subject to the 1968 Convention, for the purpose of the variation or revocation of a maintenance order under section 5 of the Illegitimate Children (Affiliation Orders) Act, 1930 or section 6 of the Family Law (Maintenance of Spouses and Children) Act, 1976 (i.e. in the case where under the Convention the courts of the State would have jurisdiction to entertain an application for such variation or revocation) the maintenance order will be deemed to be an order made by the District Court under section 3 of the 1930 Act, or section 5 of the 1976 Act, as may be appropriate.

27. *Subsections (3) and (4)* deal with the case where the maintenance order has been varied or revoked, as the case may be, in a Contracting State other than the State.

28. *Subsection (5)* provides that arrears, which had accumulated prior to the issue of an enforcement order, and the costs of the application for enforcement, where payable, shall be recovered as if they were sums payable by virtue of an order made under the 1930 or 1976 Acts, respectively. However, the arrears may instead be declared enforceable in the same manner as a judgment of the High Court (see paragraph 22 above).

29. *Subsection (6)* is a jurisdictional provision.

30. *Subsection (7)* provides that payments made under the order for enforcement shall be paid to the district court clerk for the area in which the maintenance debtor resides for transmission to the maintenance creditor or, where a public authority has been authorised by the maintenance creditor to receive such sum, to that authority. Where the debtor defaults in making payments, the district court clerk will initiate enforcement proceedings, if requested by the creditor in writing to do so, under section 8 (which relates to the enforcement of certain maintenance orders) of the Enforcement of Court Orders Act, 1940 or under section 10 (which relates to the attachment of certain earnings) of the Family Law (Maintenance of Spouses and Children) Act, 1976. The creditor's right to take enforcement proceedings is preserved.

31. *Subsection (8)* provides that subsection (7) of section 8 of the Enforcement of Court Orders Act, 1940 (which provides that in an application under that section arrears of maintenance, which accrued more than six months before the making of the application, are not

recoverable, and, in the case of other proceedings, are recoverable at the discretion of the court only on account of special circumstances) shall not apply to proceedings for the enforcement of an enforceable maintenance order.

32. *Subsection (9)* provides that the maintenance debtor is required to notify the appropriate district court clerk of any change of residence and that failure to do so will be an offence.

33. *Subsections (10) and (11)* deal with procedural matters.

Section 8 (Provisions in enforcement orders for payment of interest on judgments and payment of costs)

34. *Subsection (1)* provides that where on an application for an enforcement order in respect of a money judgment it is shown that, in accordance with the law of the Contracting State in which the judgment was given, interest is recoverable on the sum in question, the amount of interest shall be recoverable from the appropriate date and at the rate due under the law applicable in the original court as if it was part of the sum due under the judgment.

35. *Subsection (2)* provides that, where enforcement of a judgment has been ordered, the enforcement order may provide for the payment to the applicant by the defendant of the costs of the application and, by virtue of *subsection (3)*, where the order for costs has been made against the defendant, he will also be liable to pay interest on those costs from the date of the making of the enforcement order.

36. *Subsection (4)* provides that interest on a judgment (see paragraph 34 above) shall be payable only as provided for by *subsection (1)* of the section.

Section 9 (Currency of payments under Community maintenance orders)

37. This section makes provision for fixing the currency and rate of exchange that should apply in the case of enforceable maintenance orders.

38. *Subsection (1)* provides that sums required to be paid under an enforceable maintenance order shall be paid in the currency of the State and, if the order is expressed in a currency other than that of the State, the amounts should be converted to Irish currency on the basis of the exchange rate prevailing on the date of the making of the enforcement order. *Subsection (2)* deals with fixing the exchange rate. A certificate may be obtained from an officer of a bank (defined in *subsection (3)*) stating the prevailing exchange rate on a specified date and such certificate is to be evidence of the facts it contains.

Section 10 (Proof and admissibility of certain judgments and related translations and documents)

39. This section deals with the proof and admissibility of documents which must be produced on an application for the recognition or enforcement of a judgment given in another Contracting State. Under Article 46 of the 1968 Convention a party applying for recognition or enforcement of a judgment in the State will have to produce a copy of the judgment which satisfies the conditions necessary to establish its authenticity (Article 46.1) and, in the case of a judgment given in default, the original or a certified true copy of the document which establishes that the party in default was served with the document instituting the proceedings or with an equivalent document (Article 46.2). Under Article 47, he must also produce documents which establish that, according to the law of the Contracting State in which

it has been given, the judgment is enforceable and has been served and, where appropriate, a document showing that the applicant is in receipt of legal aid in that state (see paragraph 68).

40. *Paragraph (a) of subsection (1)* provides that a document which is duly authenticated (defined in *section 1 (2)* of the Bill) and which purports to be a copy of a judgment given by a court of another Contracting State shall without further proof be deemed to be a true copy unless the contrary is shown. *Paragraph (b)* provides that the original or a copy of a document to which Article 46.2 or 47 applies shall be evidence of any matter to which it relates.

41. *Subsection (2)* provides that a document which purports to be a translation of a judgment, or of a document mentioned in Article 46.2, 47 or 50 (an authentic instrument) or containing a settlement referred to in Article 51 and to be certified as correct by a person competent to do so, shall be admissible as evidence of the translation.

Section 11 (Provisional, including protective, measures)

42. Article 24 of the 1968 Convention provides that application may be made to the courts of a Contracting State for any provisional, including protective, measures as may be available in its law even where jurisdiction as to the substance of the matter lies with the courts of another Contracting State. Under existing law the High Court may grant provisional or protective measures in advance of final judgment only where it has jurisdiction as to the substance of the matter and proceedings have been or will be initiated before it. The section extends the power of the High Court to grant such measures to the case where it has not jurisdiction as to the substance of the matter and the matter will not be litigated before it, provided the proceedings have been or will be taken in another Contracting State and the subject matter is within the scope of the 1968 Convention (*Subsection (1)*). The Court may refuse to grant the measures sought if, in its opinion, the fact that it has not jurisdiction in relation to the subject matter of the proceedings makes it inexpedient for it to grant such measures. The measure that is likely to be most commonly applied for under this provision will be an injunction (commonly referred to as a Mareva injunction) to restrain the defendant from transferring his assets out of the jurisdiction or otherwise disposing of them so that they will be available to satisfy any resulting judgment of the court which is seised of the proceedings.

43. Article 39 of the 1968 Convention provides that during the time specified for an appeal against an order enforcing a judgment and until any such appeal has been determined no measures of enforcement may be taken, other than protective measures, against the property of the party against whom enforcement is sought. Article 39 also provides that the decision authorising enforcement shall carry with it the power to proceed to any such protective measures. So as to enable this latter provision to have effect in this jurisdiction *subsection (3)* provides that an application for the enforcement of a judgment, authentic instrument or settlement may include an application for the granting of such protective measures as the High Court has power to grant and, where an enforcement order is made, the order shall include a provision granting the protective measures requested.

Section 12 (Provision of certain documents by courts in the State to interested parties)

44. This section provides that, where a court in the State has given a judgment to which the 1968 Convention applies, the registrar or clerk of the court shall, at the request of any interested party who wishes to secure its recognition or enforcement in another Contracting State, and subject to any conditions that may be specified in rules of

court, give to him a copy of the judgment, duly authenticated, together with a certificate of particulars relating to the judgment and the proceedings in which it was given. The items to be included in the certificate and specified in the section are designed to fulfil the requirements of Articles 46 and 47.1 of the 1968 Convention (see paragraph 39 above) or are matters which a foreign court would require to be informed of.

Section 13 and the Fifth Schedule (Domicile for the purposes of the Convention and Act)

45. Section 13 and the Fifth Schedule provide for the definition of domicile of an individual, a company and a trust, and the equivalent expressions in Irish, for the purposes of the authentic texts of the 1968 Convention in the English and Irish languages and of the Act.

46. Domicile is the connecting factor used in the 1968 Convention to link a person with a Contracting State for the purposes of grounding jurisdiction. In particular, Article 2 of the Convention provides, as a general principle, that a defendant domiciled in a Contracting State is to be sued in that state. He may, as an alternative, be sued in the courts of another Contracting State (whether on the basis of domicile or otherwise) only if the courts of that state are competent by virtue of the Convention — for example, under the special rules of jurisdiction contained in Title II. Under these special rules the domicile of the defendant is relevant for the purposes of Articles 8.1 and 11 (insurance) and Article 14 (consumer contracts) and the domicile of the plaintiff is relevant for Article 5.2 (maintenance), Article 8.2 (insurance) and Article 14 (consumer contracts). The seat of a corporation or association is treated as being its domicile for the above purposes (Article 53) and, in addition, is a separate ground for jurisdiction in actions concerning its constitution (Article 16.2).

47. The 1968 Convention itself does not define the meaning of domicile — it is to be determined in accordance with the law of each Contracting State (Article 52). On the Continent domicile approximates to ordinary or habitual residence. The common law concept of domicile is more complicated and would not be appropriate to ground jurisdiction in the civil and commercial matters covered by the Convention. It was agreed, therefore, during the negotiations on the 1978 Accession Convention that the implementing legislation in Ireland and the United Kingdom should include, for the purposes of the 1968 Convention, a definition of domicile which would approximate to the meaning it has in the other Contracting States.

48. Parts I and II of the Fifth Schedule deal with the domicile of an individual. They define “domicile” in the text in the English language of the 1968 Convention and “sainchónaí” in the text in the Irish language of the Convention. The definition in paragraph 1 of Parts I and II contains the rule for determining whether an individual is domiciled in the State, viz. if he is ordinarily resident in the State, for the purposes of the Act and the Convention. That definition will also determine whether an individual is domiciled in a state other than a Contracting State for the purposes of Article 59 of the Convention (which is concerned with any obligation undertaken by one Contracting State, pursuant to that Article, not to enforce judgments given in another Contracting State against persons domiciled in a third state where jurisdiction was assumed on one of the exorbitant grounds mentioned in Article 3). If an individual is not domiciled in the State, then to decide whether he is domiciled in another Contracting State, the courts will apply the law of that state (Article 52, paragraph 2).

49. The definition in paragraph 2 of Parts I and II provides for the domicile of an individual in a place in the State. This is required for

the purposes of certain provisions in the 1968 Convention which allows proceedings to be brought in courts for the particular place where one of the parties is domiciled, e.g. Article 5.2 which provides that the courts for the place where the maintenance creditor is domiciled may exercise jurisdiction. To be domiciled in a particular place in the State the individual must be domiciled (i.e. ordinarily resident) in the State and ordinarily resident or carrying on a profession, business or occupation in that place. This definition is identical to the existing venue provision (section 79 of The Courts of Justice Act, 1924 [No. 10 of 1924]) for the District Court and is largely similar to the venue provisions (in the Third Schedule to the Courts (Supplemental Provisions) Act, 1961 [No. 39 of 1961]) for the Circuit Court.

50. *Parts III and IV of the Fifth Schedule* deal with the seat of a corporation or association (defined respectively as a "body corporate" and an "unincorporated body of persons"). The 1968 Convention equates the domicile of a corporation or association with its seat (Article 53). The concept of "seat" is not known to our law and accordingly it is necessary to define it for the purpose of the texts in the English and Irish languages of the Convention. The definitions in *Parts III and IV of the Fifth Schedule* will determine the corporations or associations against which proceedings may be instituted in the State pursuant to the Convention and in respect of which the State will have exclusive jurisdiction under Article 16.2 of the Convention (see paragraph 46).

51. *Parts III and IV* determine when a corporation or association has its seat in the State (*paragraph 1*), in a particular place in the State (*paragraph 2*) and when it has its seat in a state other than the State (*paragraph 3*, but subject to *paragraph 4*). Under existing law jurisdiction can be established over corporations and associations by service of a summons within the jurisdiction. This means that there is jurisdiction over any company formed under the Companies Acts since any such company is required to have a registered office here. The position is similar in regard to companies, corporate bodies or associations (for example friendly societies) formed under other statutes, which require them to have an address for service in the State. The first leg of the definition in *paragraph 1 of Parts III and IV* will, in effect, preserve the existing jurisdiction. The second leg of the definition, viz. the exercise of central management and control, is an alternative test of domicile. "Central management and control" is already used in our law for the purpose of establishing tax liability. It has been taken to mean the place of paramount authority, that is, normally the place where board meetings are held and corresponds most closely to the definition of domicile used in most other Contracting States.

52. *Paragraph 2 of Parts III and IV* defines when a corporation or association has its seat in a particular place in the State. Firstly it must have its seat in the State under *paragraph 1*. The further tests are a counterpart of *paragraph 1* with an additional test viz. carrying on business in a place in the State.

53. *Paragraph 3 of Parts III and IV* determines whether a corporation or association is to be treated as having its seat in another Contracting State or any third state. Article 53 of the 1968 Convention requires a Contracting State to look at its own rules of private international law to determine whether a corporation or association is domiciled in another state. This differs from the position under Article 52 (which relates to the domicile of an individual) which requires the court seised of the proceedings to examine the law of another Contracting State to determine whether he is domiciled there. The rules in *paragraph 3* are the same rules as are being applied (in *paragraph 1*) to determine whether a corporation or association is

domiciled in the State. The paragraph also applies to determine the domicile of corporations and associations in a third state for the purposes of Article 59 (see paragraph 48 above).

54. *Paragraph 3* is subject to *paragraph 4*. *Paragraph 4* ensures that the attribution of domicile to another Contracting State under *paragraph 3* will not apply where the corporation or association was incorporated or formed in the State or where no other Contracting State (in accordance with its own rules, which would be applied in a case of exclusive jurisdiction under Article 16.2 of the 1968 Convention) would regard it as having its seat there. If, therefore, a corporation or association did not have its seat in the State under the terms of *paragraph 1*, and would not be regarded for the purposes of the dispute as being domiciled in another Contracting State by the law of that state then, by virtue of Article 4 of the Convention, the Irish court would apply the general law (as opposed to the Convention rules) to determine its jurisdiction. This would include, for example, the rule which allows leave to be granted for service out of the jurisdiction in an action concerning a contract which was made in the State.

55. *Section 13* and *Parts III* and *IV* also include definitions for the purpose of interpreting the section and those parts.

56. Article 5.6 of the 1968 Convention provides that a defendant may be sued in his capacity as settlor, trustee or beneficiary of a trust in the courts of the Contracting State in which the trust is domiciled. In order to determine whether a trust is domiciled in the Contracting State whose courts are seised of the matter, the court must, under Article 53 of the Convention, second paragraph, apply its own rules of private international law. *Parts V* and *VI* of the *Fifth Schedule* supply those rules for the Irish courts. Irish law presently applies a test of jurisdiction based on the proper law of a trust. The proper law of a trust has commonly been defined as the system of law with which the trust has its most real connection (see Dicey and Morris, *Conflict of Laws*, 10th Edition, Rule 120) and this is basically the same test that is being used in *Parts V* and *VI*.

Section 14 (Venue for certain proceedings instituted in Circuit Court or District Court by virtue of this Act)

57. This section deals with the exercise of the jurisdiction of the Circuit and District Courts in certain proceedings that may be taken in those courts under the 1968 Convention. The section deals only with the venue at which proceedings may be brought and is not in any way concerned with the jurisdictional limits of these courts. The provisions of the 1968 Convention and the existing venue provisions for the Circuit and District Courts will, with one exception for which provision is made in *subsection (2)* of the section, be sufficient to establish in which circuit court circuit or district court district proceedings should be brought. Under existing law proceedings appropriate to the District Court must generally be brought in the district in which the defendant ordinarily resides or carries on any profession, business or occupation (under the Convention this will correspond to the place in the State where he is domiciled) and proceedings appropriate to the Circuit Court may generally be brought in the circuit where the defendant resides or carries on business.

58. Certain Articles of the Convention (viz. Articles 2, 8.1, 11 and 14) give a general jurisdiction to the courts of the state where the defendant is domiciled. So as to avoid any possibility of conflict between the definition of domicile i.e. where the defendant ordinarily resides and the venue provisions for the Circuit Court in cases brought under these Articles, *subsection (1)* provides that, where the jurisdiction of the Circuit Court would have been determined by reference

to the place where the defendant resides or carries on business, it will now be determined by reference to the place where the defendant ordinarily resides or carries on any profession, business or occupation.

59. Article 14 (consumer contracts) confers jurisdiction on the courts for the state where the consumer is domiciled where proceedings are brought by a consumer. Apart from special cases, which include proceedings relating to maintenance, the existing venue provisions of the Circuit and District Courts do not base jurisdiction on the place of business or residence of the plaintiff. *Subsection (2)* makes the necessary provision for the purposes of Article 14.

Section 15 (Short title, construction and commencement)

60. *Subsection (1)* contains the short title, and *subsection (2)* provides that certain sections of the Act and the Courts (Supplemental Provisions) Acts, 1961 to 1986 shall be construed together. *Subsection (3)* contains the commencement provisions. As regards the coming into force of the Conventions for Ireland see paragraphs 7 and 8 above.

First Schedule

61. The first schedule contains the text of the 1968 Convention as amended by the 1978 and 1982 Accession Conventions of Denmark, Ireland and the UK, and Greece, respectively (see paragraph 16).

Second Schedule

62. This schedule contains the 1971 Protocol as amended by the 1978 and 1982 Accession Conventions (see paragraph 16).

Third Schedule

63. This schedule contains Titles V and VI (Articles 34 to 41) of the 1978 Accession Convention. Articles 34 and 35 contain a number of transitional provisions governing the effect of the amended 1968 Convention and 1971 Protocol on proceedings already pending in a Contracting State (Article 34) and on certain contracts entered into before the Convention comes into force (Article 35). Article 36 contains provisions of special importance for Ireland in relation to maritime jurisdiction. The 1968 Convention did not deal specifically with jurisdiction in maritime matters. The original Contracting States decided that maritime claims would best be provided for if all Contracting States ratified the 1952 Brussels Convention on the arrest of seagoing ships. (The jurisdictional provisions of that Convention would then supersede the general jurisdictional rule based on domicile in the 1968 Convention in accordance with Article 57 of the latter Convention). As neither Ireland nor Denmark have yet ratified the 1952 Convention, transitional provisions (which will have effect for a period of three years from the date of the entering into force of the 1968 Convention for each of those countries) modelled on the 1952 Convention were inserted in Article 36 of the Accession Convention for the benefit of the two countries.

64. Article 39 of the 1978 Accession Convention provides for the entry into force of that Convention (and, thus, the entry into force of the 1968 Convention and 1971 Protocol as amended by the 1978 Accession Convention). It provides that the Convention will enter into force when it has been ratified by the six original Contracting States plus at least one new Contracting State and that, if by then one or both of the other new Contracting States have not ratified, it will enter into force for them when they do (see paragraph 7).

Fourth Schedule

65. This Schedule contains Titles V and VI (Articles 12 to 17) of the 1982 Accession Convention. Article 12 contains similar transitional provisions to those in Article 34 of the 1978 Accession Convention.

66. Article 15 provides for the coming into force of the 1982 Accession Convention. It shall come into force when it has been ratified by Greece and by those states which have brought the 1978 Accession Convention into force in accordance with Article 39 of the 1978 Accession Convention.

Fifth Schedule

67. See paragraphs 45 to 56 of this Memorandum.

Financial implications

68. Article 44 of the 1968 Convention provides that an applicant for the enforcement of a judgment, who has been granted legal aid in the state of origin, shall, in relation to the initial enforcement proceedings, provided for in Articles 32 to 35 (i.e. up to and including the decision authorising or refusing enforcement), be entitled to the most favourable legal aid available in the state addressed. Since the initial proceedings will be *ex parte* the cost to the Exchequer of providing legal aid for these purposes is likely to be insignificant. The Bill has no staffing implications.

An Roinn Dlí agus Cirt, Bealtaine, 1987.

APPENDIX

COINBHINSIÚN

ar Dhlínse agus ar Fhorghníomhú Breithiúnas in Ábhair Shibhialta agus Tráchtála arna leasú le Coinbhinsiún Aontachais 1978 agus le Coinbhinsiún Aontachais 1982

BROLLACH

TÁ NA HARDPHÁIRTITHE CONARTHACHA SA CHONRADH AG BUNÚ CHOMHPHOBAL EACNAMAÍOCHTA NA HEORPA,

Ós mian leo go gcuirfear i ngníomh na forálacha in Airteagal 220 den Chonradh sin ar ghabh siad orthu féin dá mbua a áirithint go simpleofaí na foirmiúlachtaí a bhaineann le breithiúnais ó chúirteanna nó ó bhinsí a aithint agus a fhorghníomhú go cómhálartach;

Ós é a miangas go neartófar sa Chomhphobal an chosaint dhlíthiúil ar dhaoine atá bunaithe ann;

De bhrí gur gá chun na críche sin dlínse idirnáisiúnta a gcúirteanna a chinneadh, aithint a éascú agus nós imeachta gasta a thabhairt isteach chun a áirithint go bhforghníomhófar breithiúnais, ionstraimí barántúla agus socraíochtaí cúirte;

Tar éis cinneadh ar an gCoinbhinsiún seo a chur i gcrích agus chuige sin tar éis na daoine seo a leanas a cheapadh mar Lánchumhachtaigh:

(Ainmniúcháin Lánchumhachtaigh na sé Stát Chonarthacha bunaidh)

NOCH A RINNE, i dtionól na Comhairle, tar éis dóibh a Lánchumhachtaí, agus iad i bhfoirm cheart chuí, a thabhairt ar aird dá chéile,

COMHAONTÚ MAR A LEANAS:

TEIDEAL I

RAON FEIDHME

Airteagal 1

Beidh feidhm leis an gCoinbhinsiún seo in ábhair shibhialta agus tráchtála, cibé cineál cúirte nó binse a bheidh i gceist. Eisiatar óna réim, go háirithe, cúrsaí ioncaim, custam agus riaracháin.

Eisiatar ó fheidhm an Choinbhinsiúin:

1. stádas nó inniúlacht dhlíthiúil daoine nádúrtha, maoin-chearta de bhua cóngais phósta, uachtanna agus comharbais;
2. féimheacht, imeachtaí maidir le foirceannadh cuideachtaí dócmhainneacha nó daoine dlítheanacha eile atá dócmhainneach, comhshocraíochtaí breithiúnacha, imshocraíochtaí agus imeachtaí cosúil leo sin;
3. slándáil shóisialta;
4. eadráin.

TEIDEAL II

DLÍNSE

ROINN I

FORÁLACHA GINEARÁLTA

Airteagal 2

Faoi réir fhorálacha an Choinbhinsiúin seo, beidh daoine a bhfuil sainchónaí orthu i Stát Conarthach inagartha, cibé náisiúntacht atá acu, i gcúirteanna an Stáit sin.

Daoine nach náisiúnaigh den Stát ina bhfuil sainchónaí orthu, beidh siad faoi rialú ag na rialacha dlínse a bhaineann le náisiúnaigh an Stáit sin.

Airteagal 3

Daoine a bhfuil sainchónaí orthu i Stát Conarthach, ní féidir iad a agairt i gcúirteanna Stáit Chonarthaigh eile ach amháin de bhua na rialacha atá leagtha síos i Ranna 2 go 6 den Teideal seo.

Go háirithe ní bheidh na forálacha seo a leanas infheidhme ina gcoinne:

—sa Bheilg: Airteagal 15 den chód sibhialta (*Code civil—Burgerlijk Wetboek*) agus Airteagal 638 den chód breithiúnach (*Code judiciaire—Gerechtelijk Wetboek*);

—sa Danmhairg: Airteagal 248 (2) den dlí ar nós imeachta sibhialta (*Lov om retters pleje*) agus Caibidil 3, Airteagal 3, den Acht um an nós imeachta sibhialta don Ghraonlainn (*Lov for Grønland om retters pleje*);

—i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine: Airteagal 23 de chód an nós imeachta shibhialta (*Zivilprozessordnung*);

—sa Ghréig: Airteagal 40 de chód an nós imeachta shibhialta (*Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας*);

—sa Fhrainc: Airteagail 14 agus 15 den chód sibhialta (*Code civil*);

—in Éirinn: na rialacha á chumasú dlínse a bhunú ar dhoiciméad tionscanta na n-imeachtaí a bheith arna sheirbheáil ar an gcosantóir le linn dó bheith in Éirinn go sealadach;

—san Iodáil: Airteagal 2 agus Airteagal 4, Uimh. 1 agus 2, de chód an nós imeachta shibhialta (*Codice di procedura civile*);

—i Lucsamburg: Airteagail 14 agus 15 den chód sibhialta (*Code civil*);

—san Ísiltír: Airteagal 126 (3) agus Airteagal 127 de chód an nós imeachta shibhialta (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*);

—sa Ríocht Aontaithe: na rialacha á chumasú dlínse a bhunú:

(a) ar dhoiciméad tionscanta na n-imeachtaí a bheith arna

sheirbheáil ar an gcosantóir le linn dó bheith sa Ríocht Aontaithe go sealadach; nó

(b) ar mhaoín leis an gcosantóir a bheith sa Ríocht Aontaithe; nó

(c) ar urghabháil ag an ngearánaí ar mhaoín sa Ríocht Aontaithe.

Airteagal 4

Mura bhfuil sainchónaí i Stát Conarthach ar an gcosantóir, rialófar dlínse na gcúirteanna i ngach Stát Conarthach de réir dhlí an Stáit sin, faoi réir fhorálacha Airteagal 16.

Aon duine a bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach, cibé náisiúntacht atá aige, féadfaidh sé, ar nós náisiúnaigh an Stáit sin, leas a bhaint sa Stát sin, i gcoinne an chosantóra sin, as na rialacha dlínse atá i bhfeidhm ann agus go háirithe as na cinn a fhoráiltear sa dara mír d'Airteagal 3.

ROINN 2

DLÍNSE SPEISIALTA

Airteagal 5

Duine a bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach, féadfar é a agairt, i Stát Conarthach eile:

1. in ábhair a bhaineann le conradh, sna cúirteanna don áit i gcomhair chomhlíonadh na hoibleagáide áirithe;
2. in ábhair a bhaineann le cothabháil, sna cúirteanna don áit ina bhfuil sainchónaí nó gnáthchónaí ar an gcreidiúnaí cothabhála nó, más ábhar é atá coimhdeach le himeachtaí i dtaobh stádais duine, sa chúirt ag a bhfuil, de réir a dlí féin, dlínse chun na himeachtaí sin a thriail, mura rud é nach bhfuil de bhonn faoin dlínse sin ach náisiúntacht cheann de na páirtithe;
3. in ábhair a bhaineann le tort, míghníomh nó samhail mhíghnímh, sna cúirteanna don áit inar tharla an teagmhas díobhálach;
4. i gcás éileamh sibhialta chun damáistí nó aisíocaíocht a ghnóthú mar gheall ar shárú ba shiocair le himeachtaí coiriúla, sa chúirt ar tugadh na himeachtaí sin faoina bráid, sa mhéid go bhfuil dlínse ag an gcúirt sin faoina dlí féin glacadh le himeachtaí sibhialta;
5. i gcás díospóide a éiríonn as oibríochtaí brainse nó gníomhair-eachta nó bunaíochta eile, sna cúirteanna don áit ina bhfuil an brainse, an ghníomhaireacht nó an bhunaíocht eile.
6. ina cháil mar shocraitheoir, iontaobhaí nó tairbhí i leith iontaobhais a bunaíodh de bhun reachta nó le hionstraim i scríbhinn nó a bunaíodh de bhriathra béil agus a fianáíodh i scríbhinn, i gcúirteanna an Stáit Chonarthach a bhfuil sainchónaí an iontaobhais ann;
7. i gcás díospóide maidir le híoc luach saothair a éilíodh as last nó lucht a tharrtháil, sa chúirt ar faoina húdarás
 - (a) a gabhadh an last nó an lucht áirithe chun an íocaíocht sin a urrú, nó
 - (b) a bhféadfaí é a ghabháil amhlaidh, ach gur tugadh bannaí nó urrús eile;

ar an gcoinníoll nach mbeidh feidhm leis an bhforáil seo ach amháin nuair a éilítear go bhfuil leas ag an gcosantóir sa last nó sa lucht nó go raibh leas den sórt sin aige tráth na tarrthála.

Airteagal 6

Féadfar duine a bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach a agairt freisin:

1. más duine de líon cosantóirí é, sna cúirteanna don áit a bhfuil sainchónaí ar dhuine ar bith díobh;
2. mar thríú páirtí i gcaingean ar bharántas nó ráthaíocht nó in aon imeachtaí eile tríú páirtí, sa chúirt inar tionscnaíodh na himeachtaí bunaidh, mura rud é gur tionscnaíodh iad sin d'aont-oisc chun é a thabhairt amach as dlínse na cúirte ab iomchuí ina chás;
3. i gcás frithéilimh a thig den chonradh céanna nó de na fíorais chéanna ab fhoras don éileamh bunaidh, sa chúirt ina bhfuil an t-éileamh bunaidh ar feitheamh.

Airteagal 6a

Más rud é de bhua an Choinbhinsiúin seo go bhfuil dlínse ag cúirt Stáit Chonarthach i gcaingne maidir le dliteanas a thig as úsáid nó oibriú loinge, beidh dlínse freisin ag an gcúirt sin, nó ag aon chúirt eile a bheidh curtha ina hionad chun na críche sin le dlí intíre an Stáit sin, i gcás éilimh chun an dliteanas sin a theorannú.

ROINN 3

DLÍNSE IN ÁBHAIR A BHÁINEANN LE HÁRACHAS

Airteagal 7

In ábhair a bhaineann le hárachas, cinnfear dlínse de réir na Roinne seo, gan dochar d'fhorálacha Airteagail 4 agus 5.5.

Airteagal 8

Féadfar árachóir ar a bhfuil sainchónaí i Stát Conarthach a agairt:

1. i gcúirteanna an Stáit ina bhfuil sainchónaí air, nó
2. i Stát Conarthach eile, sna cúirteanna don áit ina bhfuil sainchónaí ar shealbhóir an pholasaí árachais, nó
3. más comhárachóir é, i gcúirteanna Stáit Chonarthach ina dtionscnaítear imeachtaí i gcoinne an phríomhárachóra.

Árachóir nach bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach ach a bhfuil brainse nó gníomhaireacht nó bunaíocht eile aige i gceann de na Stáit Chonarthacha, measfar, i gcás díospóidí a thiocfaidh ar barr de dhroim oibriúcháir an bhrainse nó na gníomhaireachta nó na bunaíochta, sainchónaí a bheith air sa Stát sin.

Airteagal 9

Féadfar fairis sin an t-árachóir a agairt sna cúirteanna don áit inar

tharla an teagmhas díobhálach más é a bhíonn i gceist árachas i leith dliteanais nó árachas ar mhaoin dhochorraithe. Is é an dála chéanna é má chumhdaítear maoin shochorraithe agus maoin dhochorraithe leis an bpolasaí céanna árachais agus go dtéann an teagmhas céanna chun dochair dóibh araon.

Airteagal 10

I gcás árachais i leith dliteanais, féadfar mar an gcéanna, má cheadaíonn dlí na cúirte é, an t-árachóir a uamadh in imeachtaí a thionscain an duine díobhálaithe i gcoinne an árachais.

Beidh feidhm le forálacha Airteagail 7, 8 agus 9 i gcás caingne a thionscain an duine díobhálaithe go díreach i gcoinne an árachóra, má cheadaítear na caingne díreacha sin.

Má fhorálann an dlí maidir leis na caingne díreacha sin go bhféadfar sealbhóir an pholasais nó an t-árachais a uamadh mar pháirtí sa chaingean, beidh dlínse ag an gcúirt chéanna ina leith.

Airteagal 11

Gan dochar d'fhorálacha an tríú mír d'Airteagal 10, ní féidir leis an árachóir imeachtaí a thionscnamh ach amháin i gcúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil sainchónaí ar an gcosantóir, cibé acu sealbhóir an pholasais, nó an t-árachais nó tairbhí é.

Ní dhéanfaidh forálacha na Roinne seo difear don cheart chun frithéileamh a thabhairt sa chúirt ina bhfuil an t-éileamh bunaidh ar feitheamh, de réir na Roinne seo.

Airteagal 12

Ní féidir imeacht ó fhorálacha na Roinne seo ach amháin trí chomhaontú i dtaobh dlínse:

1. a dhéanfar tar éis an díospóid a theacht ar barr, nó
2. a cheadóidh do shealbhóir an pholasais, don árachais nó do thairbhí imeachtaí a thionscnamh i gcúirteanna seachas na cinn a luaitear sa Roinn seo, nó
3. a chuirfear i gcrích idir sealbhóir polasais agus árachóir, a bhfuil sainchónaí nó gnáthchónaí orthu araon sa Stát Conarthach céanna, agus arb é is éifeacht dó dlínse a thabhairt do chúirteanna an Stáit sin fiú i gcás an teagmhas díobhálach a tharlú ar an gcoigrích, ar an gcoinníoll nach bhfuil an comhaontú sin contrártha do dhlí an Stáit sin, nó
4. a dhéanfar le sealbhóir polasais nach bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach, ach amháin sa mhéid gurb árachas éigeantach atá ann nó árachas a bhaineann le maoin dhochorraithe i Stát Conarthach, nó
5. a bhainfidh le conradh árachais sa mhéid go gcumhdaíonn sé fiontar nó fiontair dá luaitear in Airteagal 12a.

Airteagal 12a

Is iad seo a leanas na fiontair dá dtagraítear in Airteagal 12.5:

1. Aon chailleadh nó damáiste a bhainfidh

(a) do longa farraige, do chóreacha amach ón gcladach nó ar muir, nó d'aerárthaí, de dhroim guaiseanna a bhaineann lena n-úsáid chun críocha tráchtála,

(b) d'earraí faoi bhealach, seachas bagáiste paisinéirí, agus iad á n-iompar go bun a mbealaigh nó ar chuid dá mbealach ag na longa nó na haerárthaí sin;

2. Aon dliteanas, seachas dliteanas i leith díobhála coirp do phaisinéirí nó i leith cailleadh nó damáiste a bhaint dá mbagáiste,

(a) a thig as úsáid nó oibriú long, córacha nó aerárthaí mar a luaitear in 1.(a) thuas sa mhéid nach gcuireann dlí an Stáit Chonarthaigh a bhfuil na haerárthaí sin cláraithe ann toirmeasc le comhaontuithe ar dhlínse maidir le hárachú na bhfiontar sin,

(b) i leith cailleadh nó damáiste a tharlóidh trí bhithin earraí faoi bhealach mar a luaitear in 1.(b) thuas;

3. Aon chailleadh airgid i ndáil le húsáid nó oibriú long, córacha nó aerárthaí mar a luaitear in 1.(a) thuas, go háirithe cailleadh last-táillí nó focaíochta as cairtfhostú;

4. Aon fhiontar nó leas a ghabhann leo sin a luaitear in 1. go 3. thuas.

ROINN 4

DLÍNSE AR CHONARTHAÍ TOMHALTAIS

Airteagal 13

In imeachtaí maidir le conradh a chuir duine i gcrích chun críche a fhéadfar a mheas a bheith lasmuigh dá thrádáil nó dá ghairm, dá ngairtear an "tomhaltóir" anseo feasta, cinnfear dlínse leis an Roinn seo, gan dochar d'fhorálacha Airteagail 4 agus 5.5, más éard é:

1. conradh chun earraí a dhíol ar théarmaí creidmheasa tráthchoda, nó

2. conradh le haghaidh iasacht is infíochta i dtráthchodanna, nó le haghaidh aon fhoirm eile chreidmheasa, arna dhéanamh chun díolachán earraí a mhaoiniú, nó

3. aon chonradh eile chun earraí a sholáthar nó conradh chun seirbhísí a sholáthar, agus

(a) go ndearnadh, i Stát sainchónaí an tomhaltóra, cuireadh sonrach a dhíriú chuige nó fógraíocht sular tugadh an conradh i gcrích, agus

(b) go ndearna an tomhaltóir sa Stát sin na bearta ba ghá chun an conradh a thabhairt i gcrích.

I gcás tomhaltóir do dhul i gconradh le páirtí nach bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach ach go bhfuil brainse nó gníomhaireacht nó bunaíocht eile aige i gceann de na Stáit Chonarthacha, measfar sainchónaí a bheith ar an bpáirtí sin sa Stát sin i gcás díospóidí a thiocfaidh ar barr as oibríochtaí an bhrainse nó na gníomhaireachta nó na bunaíochta.

Ní bhainfidh an Roinn seo le conarthaí iompair.

Airteagal 14

Féadfaidh tomhaltóir imeachtaí a thabhairt in aghaidh an pháirtí eile i gconradh i gcúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil sainchónaí ar an bpáirtí sin nó i gcúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil sainchónaí air féin.

Ní féidir le páirtí eile sa chonradh imeachtaí a thabhairt i gcoinne tomhaltóra ach amháin i gcúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil sainchónaí ar an tomhaltóir.

Ní dhéanfaidh na forálacha seo difear don cheart chun frithéileamh a thabhairt sa chúirt ina bhfuil an t-éileamh bunaidh ar feitheamh, de réir na Roinne seo.

Airteagal 15

Ní féidir imeacht ó fhorálacha na Roinne seo ach amháin trí chomhaontú:

1. a dhéanfar tar éis díospóid a theacht ar barr, nó
2. a cheadóidh don tomhaltóir imeachtaí a thionscnamh i gcúirteanna seachas na cinn a luaitear sa Roinn seo, nó
3. a dhéanfaidh an tomhaltóir agus an páirtí eile sa chonradh, agus sainchónaí nó gnáthchónaí orthu araon sa Stát Conarthach céanna tráth an chonartha a thabhairt chun críche, agus a thabharfaidh dlínse do chúirteanna an Stáit sin, ar an gcoinníoll nach bhfuil an comhaontú sin contrártha do dhlí an Stáit sin.

ROINN 5

DLÍNSE EISIATACH

Airteagal 16

Beidh dlínse eisiatach ag na cúirteanna seo a leanas, ar neamhchead do shainchónaí:

1. in imeachtaí arb é is cuspóir dóibh cearta *in rem*, nó tionóntachtaí, ar mhaoín dhochorraithe, cúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil an mhaoín;
2. in imeachtaí arb é is cuspóir dóibh bailíocht chomhdhéanamh, neamhniú nó discaoileadh cuideachtaí nó daoine dlítheanacha eile nó comhlachas de dhaoine nádúrtha nó dlítheanacha, nó cinní a thug orgáin dá gcuid, cúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil suíomh na cuideachta, an duine dhlítheanaigh nó an chomhlachais;
3. in imeachtaí arb é is cuspóir dóibh bailíocht taifead i gcláir phoiblí, cúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil an clár á choimeád;
4. in imeachtaí a bhaineann le clárú nó le bailíocht paitinní, trádhmharcanna, dearthaí, nó le cearta eile dá leithéid sin is gá a thaisceadh nó a chlárú, cúirteanna an Stáit Chonarthaigh inar iarradh an taisceadh nó an clárú, nó arb ann a rinneadh nó a mhéastar faoi théarmaí coinbhinsiúin idirnáisiúnta go ndearnadh é;
5. in imeachtaí a bhaineann le breithiúnais a fhorghníomhú, cúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina ndearnadh, nó ina ndéanfar, an breithiúnas a fhorghníomhú.

ROINN 6

DLÍNSE A IARCHUR

Airteagal 17

Más rud é go ndearna na páirtithe, a bhfuil sainchónaí ar pháirtí nó páirtithe díobh i Stát Conarthach, comhaontú chun dlínse a bheith ag cúirt nó cúirteanna de chuid Stáit Chonarthaigh aon díospóidí a réiteach a tharla nó a tharlóidh i ndáil le comhbhaint dhlíthiúil áirithe, beidh dlínse eisiatach ag an gcúirt nó ag na cúirteanna sin. Ní foláir comhaontú den sórt sin a thugann dlínse a bheith i scríbhinn nó arna fhianú i scríbhinn nó, a bheith, i dtrádáil nó tráchtáil idirnáisiúnta, i bhfoirm atá de réir na gcleachtas sa trádáil nó sa tráchtáil sin ar a bhfuil eolas nó ar ar cheart go mbeadh eolas ag na páirtithe. I gcás comhaontú den sórt sin a bheith déanta ag páirtithe nach bhfuil sainchónaí ar aon pháirtí díobh i Stát Conarthach, ní bheidh aon dlínse ag cúirteanna Stát Conarthach eile ar a ndíospóidí mura rud é go mbeidh diúltaithe ag an gcúirt nó ag na cúirteanna a roghnaíodh do dhlínse.

An chúirt nó na cúirteanna de chuid Stáit Chonarthaigh dá dtugann ionstraim iontaobhais dlínse, beidh dlínse eisiatach aici nó acu in aon imeachtaí a thabharfar i gcoinne socraitheora, iontaobhaí nó tairbhí, má bhíonn comhbhaint i gceist idir na daoine sin nó a gcearta nó a noibleagáidí faoin iontaobhas.

Ní bheidh aon fheidhm dhlíthiúil ag comhaontuithe nó forálacha ionstraime iontaobhais a thugann dlínse má bhíonn siad contrártha d'fhorálacha Airteagail 12 nó 15, nó má bhíonn dlínse eisiatach de bhua Airteagal 16 ag na cúirteanna a bhfuil airbheartaithe acu a ndlínse a eisiáimh.

Más ar mhaithe le haon cheann amháin de na páirtithe a rinneadh an comhaontú chun dlínse a thabhairt, beidh ag an bpáirtí sin i gcónaí an ceart chun imeachtaí a thabhairt in aon chúirt eile a bhfuil dlínse aici de bhua an Choinbhinsiúin seo.

Airteagal 18

Amach ó na cásanna ina bhfuil dlínse aici de bhua fhorálacha eile den Choinbhinsiún seo, beidh dlínse ag cúirt Stáit Chonarthaigh a dtaifeadfaidh cosantóir láithreas os a comhair. Ní bheidh feidhm leis an riail seo más conspóid na dlínse ba chuspóir don láithreas a thaifeadadh, nó má bhíonn dlínse eisiatach ag cúirt eile ann de bhua Airteagal 16.

ROINN 7

FÍORÚ AR DHLÍNSE AGUS AR INGLLATHACHT

Airteagal 19

Cúirt de chuid Stáit Chonarthaigh a dtabharfar os a comhair éileamh a bhaineann go príomha le hábhar a bhfuil dlínse eisiatach ina leith ag cúirteanna Stáit Chonarthaigh eile de bhua Airteagal 16, dearbhóidh sí as a treoir féin nach bhfuil aon dlínse aici.

Airteagal 20

Má dhéantar cosantóir a bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach amháin a agairt i gcúirt de chuid Stáit Chonarthaigh eile agus nach dtaifeadfaidh sé láithreas, dearbhóidh an chúirt as a treoir féin nach bhfuil aon dlínse aici mura bhfuil dlínse aici atá bunaithe ar fhorálacha an Choinbhinsiúin seo.

Cuirfidh an chúirt bac ar na himeachtaí fad a bheifear gan a shuíomh go raibh caoi ag an gcosantóir doiciméad tionscanta na n-imeachtaí

nó doiciméad comhionann a fháil in am trátha chun socrú a dhéanamh é féin a chosaint, nó go ndearnadh gach dícheall chuige sin.

Cuirfear in ionad fhorálacha na míre roimhe seo forálacha Airteagal 15 de Choinbhinsiún na Háige dar dáta 15 Samhain, 1965 ar sheirbh-eáil doiciméad dlíthiúil agus seachdhlíthiúil in ábhair shibhialta nó tráchtála ar an gcoigrích, má ba ghá doiciméad tionscanta na n-imeachtaí, nó fógra ina dtaobh, a sheoladh amach ar an gcoigrích de réir an Choinbhinsiúin sin.

ROINN 8

LIS PENDENS — CAINGNE GAOLMHARA

Airteagal 21

Má dhéantar imeachtaí leis an gcúis chéanna chaingne agus idir na páirtithe céanna a thionscnamh i gcúirteanna Stát Conarthach éagsúil, dlífidh cúirt ar bith seachas an chéad chúirt ar tugadh os a comhair iad dlínse a dhiúltú, ar a treoir féin, i bhfabhar na chéad chúirte sin.

Cúirt a dhlífeadh dlínse a dhiúltú, féadfaidh sí bac a chur ar a himeachtaí má chonspóidtear dlínse na cúirte eile.

Airteagal 22

Má thionscnaítear caingne gaolmhara i gcúirteanna Stát Conarthach éagsúil, féadfaidh cúirt ar bith seachas an chéad chúirt ar tugadh os a comhair iad, le linn na caingne a bheith ar feitheamh ar an gcéad chéim, bac a chur ar a himeachtaí.

Féadfaidh cúirt seachas an chéad chúirt ar tugadh na caingne os a comhair dlínse a dhiúltú freisin, ar iarratas ó cheann de na páirtithe, má cheadaíonn dlí na cúirte sin caingne gaolmhara a dhlúthú agus go bhfuil dlínse i leith an dá chaingean ag an gcéad chúirt ar tugadh os a comhair iad.

Chun críocha an Airteagail seo, meastar caingne a bheith gaolmhar má bhíonn baint chomh dlúth sin acu lena chéile go bhfuil sé fóirsteanach iad a éisteacht agus breith a thabhairt orthu i dteannta a chéile ionas go seachnófaí breithiúnais bunoscionn lena chéile mar ab fhéidir a theacht d'imeachtaí ar leithligh.

Airteagal 23

Má thagann caingne faoi dhlínse eisiatach cúirteanna éagsúla, dlífidh cúirt ar bith seachas an chéad chúirt ar tugadh os a comhair iad dlínse a dhiúltú i bhfabhar na chéad chúirte sin.

ROINN 9

BEARTA SEALADACHA, LENA N-ÁIRÍTEAR BEARTA COSANTACHA

Airteagal 24

Féadfar cibé bearta sealadacha, lena n-áirítear bearta cosantacha, a bheidh ar fáil faoi dhlí Stáit Chonarthaigh a iarráidh ar chúirteanna an Stáit sin, fiú más rud é, faoin gCoinbhinsiún seo, go bhfuil dlínse ag cúirteanna Stáit Chonarthaigh eile maidir le substaint an ábhair.

TEIDEAL III

AITHINT AGUS FORGHNÍOMHÚ

Airteagal 25

Chun críocha an Choinbhinsiúin seo, ciallaíonn "breithiúnas" aon

bhreithiúnas arna thabhairt ag cúirt nó binse de chuid Stáit Chonarth-aigh, cibé ainm a thugtar ar an mbreithiúnas, lena n-áirítear foraithe, ordú, cinneadh, nó eascaire fhorghníomhaithe, mar aon le cinneadh ar chostais nó caiteachais ag oifigeach den chúirt.

ROINN 1

AITHINT

Airteagal 26

Gheobhaidh breithiúnas a tugadh i Stát Conarthach aithint sna Stáit Chonarthacha eile gan aon nós imeachta speisialta a bheith riachtanach chuige sin.

Aon pháirtí leasmhar a thabharfaidh aithint bhreithiúnais faoi thrácht mar phríomhshaincheist i gconspóid féadfaidh sé, de réir an nós imeachta dá bhforáiltear i Ranna 2 agus 3 den Teideal seo, iarratas a dhéanamh ar chinneadh go ndlitear an breithiúnas a aithint.

Má bhíonn toradh imeachtaí i gcúirt de chuid Stáit Chonarthach ag brath ar cheist theagmhasach aithinte a chinneadh beidh dlínse ag an gcúirt sin ar an gceist sin.

Airteagal 27

Ní aithneofar breithiúnas:

1. má bhíonn an aithint sin contrártha don ord poiblí sa Stát ina n-iarrtar an aithint;
2. más d'éagmais láithris a tugadh an breithiúnas, mura ndearnadh doiciméad tionscanta na n-imeachtaí nó doiciméad comhionann a sheirbheáil go cuí ar an gcosantóir in am trátha chun socrú a dhéanamh é féin a chosaint;
3. má bhíonn an breithiúnas bunoscionn le breithiúnas a tugadh i ndíospóid idir na páirtithe céanna sa Stát ina n-iarrtar an aithint;
4. má rinne cúirt an Stáit inar tugadh an breithiúnas, d'fhonn teacht ar a breithiúnas, réamhcheist maidir le stádas nó le hinniúlacht dhlíthiúil daoine nádúrtha, le maoin-chearta de thoradh cóngais phósta, le huachtanna nó le comharbas, a chinneadh ar dhóigh atá contrártha le rial de dhlí idirnáisiúnta príobháideach an Stáit ina n-iarrtar an aithint, mura rud é gurb é an toradh céanna a thiocfadh de rialacha dhlí idirnáisiúnta príobháideach an Stáit sin a chur chun feidhme.
5. má bhíonn an breithiúnas bunoscionn le breithiúnas a tugadh roimhe sin i Stát neamh-Chonarthach agus é ag baint leis an gcúis chéanna chaingne agus idir na páirtithe céanna, nuair a chomhlíonann an breithiúnas deireanach seo na coinníollacha is gá chun é a aithint sa Stát chun a ndéantar an t-iarratas.

Airteagal 28

Ina theannta sin, ní aithneofar breithiúnas má bhíonn sé contrártha le forálacha Roinn 3, 4 nó 5 de Theideal II, ná i gcás dá bhforáiltear in Airteagal 59.

Nuair a bheidh na forais dlínse a luaitear sa mhír roimhe seo faoi bhreithniú aige nó aici, beidh an t-údarás nó an chúirt chun a ndearnadh an t-iarratas faoi cheangal ag na cinntí fíorais a ndearna cúirt an Stáit inar tugadh an breithiúnas a dlínse a bhunú orthu.

Faoi réir fhorálacha na chéad mhíre, ní féidir dlínse chúirt an Stáit

inar tugadh an breithiúnas a athbhreithniú; ní bheidh an fhoráil i dtaobh ord poiblí dá dtagraítear in Airteagal 27.1 inchurtha chun feidhme ar na rialacha maidir le dlínse.

Airteagal 29

Ní féidir i gcás ar bith breithiúnas coigríche a athbhreithniú ó thaobh a shubstainte.

Airteagal 30

Féadfaidh cúirt i Stát Conarthach ar a n-iarrfar aithint bhreithiúnais a tugadh i Stát Conarthach eile bac a chur ar na himeachtaí má taisceadh gnáthachomharc i gcoinne an bhreithiúnais sin.

Féadfaidh cúirt i Stát Conarthach ina n-iarrfar aithint do bhreithiúnas a tugadh in Éirinn nó sa Ríocht Aontaithe bac a chur ar na himeachtaí má bhíonn forghníomhú curtha ar fionraí, mar gheall ar achomharc, sa Stát inar tugadh an breithiúnas.

ROINN 2

FORGHNÍOMHÚ

Airteagal 31

Déanfar breithiúnas a tugadh i Stát Conarthach agus is infhorghníomhaithe sa Stát sin a fhorghníomhú i Stát Conarthach eile nuair a bheidh, ar iarratas ó aon pháirtí leasmhar, ordú a fhorghníomhaithe eisithe sa Stát eile sin.

Sa Ríocht Aontaithe, áfach, déanfar breithiúnas den sórt sin a fhorghníomhú i Sasana agus sa Bhreatain Bheag, in Albain, nó i dTuaisceart Éireann nuair a bheidh sé cláraithe, ar iarratas ó aon pháirtí leasmhar, lena fhorghníomhú sa chuid sin den Ríocht Aontaithe.

Airteagal 32

Is chucu seo a bheidh an t-iarratas le déanamh:

- sa Bheilg, an *tribunal de première instance* nó an *rechtbank van eerste aanleg*;
- sa Danmhairg, an *underret*;
- i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine, uachtarán dlísheomra den *Landgericht*;
- sa Ghréig, an *Μονομελές Πρωτοδικείο*;
- sa Fhrainc, uachtarán an *tribunal de grande instance*;
- in Éirinn, an Ard-Chúirt;
- san Iodáil, an *corte d'appello*;
- i Lucsamburg, uachtarán an *tribunal d'arrondissement*;
- san Ísiltír, uachtarán an *arrondissementsrechtbank*;
- sa Ríocht Aontaithe:

1. i Sasana agus sa Bhreatain Bheag, an *High Court of Justice* nó, i gcás breithiúnais chothabhála, an *Magistrates' Court* tríd an *Secretary of State*;

2. in Albain, an *Court of Session* nó, i gcás breithiúnais chothabhála, an *Sheriff Court* tríd an *Secretary of State*;

3. i dTuaisceart Éireann, an *High Court of Justice* nó, i gcás

breithiúnais chothabhála, an *Magistrates' Court* tríd an *Secretary of State*.

Cinnfear dlínse cúirteanna áitiúla de réir na háite a bhfuil sainchónaí ar an bpáirtí a n-iarrtar forghníomhú ina choinne. Mura bhfuil sainchónaí air sa Stát a n-iarrtar an forghníomhú ann, cinnfear í de réir áit an fhorghníomhaithe.

Airteagal 33

Is de réir dhlí an Stáit a n-iarrtar forghníomhú ann a rialófar an nós imeachta maidir leis an iarratas a thaisceadh.

Ní foláir don iarratasóir seoladh a thabhairt le haghaidh seirbheála próise i limistéar dlínse na cúirte chun a ndéantar an t-iarratas. Ach más rud é nach bhforálann dlí an Stáit a n-iarrtar forghníomhú ann seoladh mar sin a bheith le tabhairt, ceapfaidh an t-iarratasóir ionadaí *ad litem*.

Ní foláir na doiciméid a luaitear in Airteagail 46 agus 47 a bheith i gceangal leis an iarratas.

Airteagal 34

Tabharfaidh an chúirt chun a ndéantar an t-iarratas a breith ar an iarratas gan mhoill; agus ní fhéadfaidh an páirtí a n-iarrtar forghníomhú ina choinne aon aighneachtaí a dhéanamh maidir leis an iarratas ag an gcéim seo de na himeachtaí.

Ní féidir diúltú don iarratas ach ar chúis dá bhforáiltear in Airteagail 27 agus 28.

Ní féidir i gcás ar bith an breithiúnas coigríche a athbhreithniú ó thaobh a shubstainte.

Airteagal 35

Déanfaidh oifigeach iomchuí na cúirte, gan mhoill, an bhreith a tugadh ar an iarratas a chur in iúl don iarratasóir, de réir an nós imeachta a leagadh síos le dlí an Stáit a n-iarrtar forghníomhú ann.

Airteagal 36

Má údaraítear forghníomhú, féadfaidh an páirtí ar iarradh forghníomhú ina choinne achomharc a dhéanamh i gcoinne na breithe laistigh de mhí ó lá a seirbheála.

Má tá sainchónaí ar an bpáirtí sin i Stát Conarthach seachas an ceann inar tugadh an bhreith a d'údaraigh forghníomhú, beidh tréimhse dhá mhí ann le haghaidh achomhairc agus rithfidh sí ó lá na seirbheála, air féin go pearsanta nó ag a ionad cónaithe. Ní féidir cur leis an tréimhse sin mar gheall ar fhad slí ó bhaile.

Airteagal 37

Déanfar achomharc i gcoinne na breithe a d'údaraigh forghníomhú a thaisceadh de réir rialacha an nós imeachta in ábhair chointinneacha:

—sa Bheilg, sa *tribunal de première instance* nó sa *rechtbank van eerste aanleg*;

—sa Danmhairg, sa *landsret*;

—i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine, san *Oberlandesgericht*;

—sa Ghréig, san *Eφετετό*;

—sa Fhrainc, sa *cour d'appel*;

—in Éirinn, san Ard-Chúirt;

—san Iodáil, sa *corte d'appello*;

—i Lucsamburg, sa *cour supérieure de Justice* ina suí di mar chúirt achomhairc shibhialta;

—san Ísiltír, san *arrondissementsrechtbank*;

—sa Ríocht Aontaithe:

1. i Sasana agus sa Bhreatain Bheag, sa *High Court of Justice* nó, i gcás breithiúnais chothabhála, sa *Magistrates' Court*;

2. in Albain, sa *Court of Session* nó, i gcás breithiúnais chothabhála, sa *Sheriff Court*;

3. i dTuaisceart Éireann, sa *High Court of Justice* nó, i gcás breithiúnais chothabhála, sa *Magistrates' Court*.

Ní féidir an breithiúnas a tugadh ar an achomharc a chonspóid ach amháin:

—sa Bheilg, sa Ghréig, sa Fhrainc, san Iodáil, i Lucsamburg agus san Ísiltír, trí achomharc *en cassation*;

—sa Danmhairg, trí achomharc chuig an *højesteret*, le cead ón Aire Dlí agus Cirt;

—i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine trí *Rechtsbeschwerde*;

—in Éirinn, trí achomharc ar phointe dlí chuig an gCúirt Uachtarach;

—sa Ríocht Aontaithe, trí aon achomharc amháin eile ar phointe dlí.

Airteagal 38

Féadfaidh an chúirt ar tugadh an t-achomharc faoin gcéad mhír d'Airteagal 37 os a comhair, má iarrann an t-achomharcóir é, bac a chur leis na himeachtaí i gcás gnáthachomharc i gcoinne an bhreithiúnais a bheith taiscthe sa Stát inar tugadh an breithiúnas, nó mura bhfuil an tréimhse le haghaidh achomhairc den sórt sin dulta in éag fós; sa chás deiridh sin, féadfaidh an chúirt a shonrú cad é an tréimhse le haghaidh achomharc den sórt sin a thaisceadh.

Más in Éirinn nó sa Ríocht Aontaithe a tugadh an breithiúnas, measfar aon chineál achomhairc is indéanta sa Stát inar tugadh é a bheith ina ghnáthachomharc chun críocha na chéad mhíre.

Féadfaidh an chúirt freisin é a chur de choinníoll leis an bhforghníomhú go dtabharfar don chúirt cibé urrús a chinnfidh sí.

Airteagal 39

Le linn na tréimhse a shonraítear le haghaidh achomhairc de bhun Airteagal 36 agus go dtí go mbeidh breith tugtha ar aon achomharc den sórt sin, ní féidir a dhéanamh maidir leis an bhforghníomhú ach amháin bearta cosanta in aghaidh mhaoín an pháirtí a n-iarrtar forghníomhú ina choinne.

Gabhfaidh údarás chun aon bhearta cosanta den sórt sin a ghlacadh leis an mbreith a údaróidh forghníomhú.

Airteagal 40

Má dhiúltaítear don iarratas ar fhorghníomhú, féadfaidh an t-iarratasóir achomharc a dhéanamh:

—sa Bheilg, chuig an *cour d'appel* nó an *hof van beroep*;

—sa Danmhairg, chuig an *landsret*;

—i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine, chuig an *Oberlandesgericht*;

—sa Ghréig, chuig an *Εφετείο*;

—sa Fhrainc, chuig an *cour d'appel*;

—in Éirinn, chuig an Ard-Chúirt;

—san Iodáil, chuig an *corte d'appello*;

—i Lucsamburg, chuig an *Cour supérieure de Justice*, ina suí di mar chúirt achomhairc shibhialta;

—san Ísiltír, chuig an *Gerechtshof*;

—sa Ríocht Aontaithe:

1. i Sasana agus sa Bhreatain Bheag, chuig an *High Court of Justice* nó, i gcás breithiúnais chothabhála, chuig an *Magistrates' Court*;
2. in Albain, chuig an *Court of Session* nó, i gcás breithiúnais chothabhála, chuig an *Sheriff Court*;
3. i dTuaisceart Éireann, chuig an *High Court of Justice* nó, i gcás breithiúnais chothabhála, chuig an *Magistrates' Court*.

Cuirfear toghairm ar an bpáirtí a n-iarrtar forghníomhú ina choinne á cheangal air láithriú os comhair na cúirte achomhairc. Mura láithreoidh sé, beidh forálacha an dara agus an tríú mír d'Airteagal 20 infheidhme, fiú mura bhfuil sainchónaí air in aon cheann de na Stáit Chonarbhacha.

Airteagal 41

Ní féidir breithiúnas a tugadh ar achomharc dá bhforáiltear in Airteagal 40 a chonspóid ach amháin:

—sa Bheilg, sa Ghréig, sa Fhrainc, san Iodáil, i Lucsamburg agus san Ísiltír, trí achomharc *en cassation*;

—sa Danmhairg, trí achomharc chuig an *højesteret*, le cead ón Aire Dlí agus Cirt;

—i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine, trí *Rechtsbeschwerde*;

—in Éirinn, trí achomharc ar phointe dlí chuig an gCúirt Uachtarach;

—sa Ríocht Aontaithe, trí aon achomharc amháin eile ar phointe dlí.

Airteagal 42

Má bhíonn breithiúnas coigríche tugtha i leith ábhar éagsúil agus nach féidir forghníomhú a údarú ina dtaobh go léir, déanfaidh an chúirt forghníomhú a údarú i gcás ábhair amháin nó níos mó díobh.

Féadfaidh iarratasóir forghníomhú páirteach ar bhreithiúnas a iarraidh.

Airteagal 43

Ní fhéadfar breithiúnas coigríche a d'ordaigh focaíocht phionósach thréimhsiúil a fhorghníomhú sa Stát a n-iarrtar forghníomhú ann mura mbeidh méid na híocaíochta arna chinneadh go críochnaitheach ag cúirteanna an Stáit inar tugadh an breithiúnas.

Airteagal 44

Iarratasóir ar tugadh dó go hiomlán nó go páirteach, sa Stát inar tugadh an breithiúnas, cúnamh dlíthiúil nó díolúine ó chostais nó ó chaiteachais, beidh teideal aige, sna nósanna imeachta dá bhforáiltear in Airteagail 32 go 35, chun tairbhiú den chúnamh dlíthiúil is fabhraí nó den díolúine is fairsinge ó chostais nó ó chaiteachais a fhoráiltear le dlí an Stáit chun a ndéantar an t-iarratas.

Ach féadfaidh iarratasóir a iarrfaidh forghníomhú ar chinneadh a thug údarás riaracháin sa Danmhairg i leith ordú cothabhála éileamh a dhéanamh, sa Stát chun a ndéantar an t-iarratas, ar na tairbhí dá dtagraítear sa chéad mhír má thugann sé ar aird ráiteas ó Aireacht Dlí agus Cirt na Danmhairge á rá go gcomhlíonann sé na ceanglais eacnamaíochta is gá chun bheith cáilithe le haghaidh cúnamh dlíthiúil nó díolúine ó chostais nó ó chaiteachais, go hiomlán nó go páirteach.

Airteagal 45

Ní féidir urrús, banna ná taisce, de chineál ar bith, a éileamh ar pháirtí a iarrfaidh forghníomhú i Stát Conarthach amháin ar bhreithiúnas a tugadh i Stát Conarthach eile ar an bhforas gur náisiúnach eachtrach é ná ar an bhforas nach bhfuil sainchónaí ná gnáthchónaí air sa Stát a n-iarrtar forghníomhú ann.

ROINN 3

FORÁLACHA COMHCHOITEANNA

Airteagal 46

Dlífidh páirtí a iarrfaidh aithint nó forghníomhú ar bhreithiúnas na nithe seo a leanas a thabhairt ar aird:

1. cóip den bhreithiúnas a shásóidh na coinníollacha is gá chun a barántúlacht a shuíomh;
2. i gcás breithiúnas mainneachtana, an chóip bhunaídh nó cóip dhílis dheimhnithe den doiciméad á shuíomh gur seirbheáladh doiciméad tionscanta na n-imeachtaí nó doiciméad comhionann ar an bpáirtí mainneachtach.

Airteagal 47

Dlífidh páirtí a iarrfaidh forghníomhú na nithe seo a leanas a thabhairt ar aird freisin:

1. doiciméid á shuíomh go bhfuil an breithiúnas infhorghníomhaithe, agus gur seirbheáladh é, de réir dhlí an Stáit inar tugadh an breithiúnas;
2. más cuí, doiciméad á thaispeáint go bhfuil cabhair dhlíthiúil á fáil ag an iarratasóir sa Stát inar tugadh an breithiúnas.

Airteagal 48

Mura dtugtar ar aird na doiciméid a luaitear in Airteagail 46.2 agus 47.2, féadfaidh an chúirt tréimhse a shonrú chun iad a thabhairt ar aird, nó glacadh le doiciméid chomhionanna, nó déanamh d'éagmais na ndoiciméad má mheasann sí go bhfuil a sáith faisnéise os a comhair. Déanfar aistriúchán ar na doiciméid a thabhairt ar aird má éilíonn an chúirt é; ní foláir an t-aistriúchán a bheith deimhnithe ag duine atá cáilithe chuige sin i gceann de na Stáit Chonarthacha.

Airteagal 49

Ní gá aon dlíthiúlíocht ná aon fhoirmiúlacht dá samhail i leith na ndoiciméad a luaitear in Airteagail 46 nó 47 nó sa dara mír d'Airteagal 48, ná i leith doiciméad ag ceapadh ionadaí *ad litem*.

TEIDEAL IV

IONSTRAIMÍ BARÁNTÚLA AGUS SOCRAÍOCHTAÍ CÚIRTE

Airteagal 50

Doiciméad a tarraingíodh suas go foirmiúil nó a cláraíodh mar ionstraim bharántúil agus is infhorghníomhaithe i Stát Conarthach amháin, déanfar, arna iarraidh sin de réir an nós imeachta dá bhforáilt-e ar in Airteagal 31 *et seq.*, ordú a fhorghníomhaithe a eisiúint i Stát Conarthach eile. Ní féidir diúltú don iarratas ach amháin i gcás forghníomhú na hionstraime a bheith contrártha don ord poiblí sa Stát a n-iarrtar forghníomhú ann.

Ní foláir an ionstraim a thabharfar ar aird a bheith de réir na gcoinníollacha is gá chun a bharántúlacht i Stát a tionscanta a shuíomh.

Beidh feidhm le forálacha Roinn 3 de Theideal III de réir mar is cuí.

Airteagal 51

Socraíocht ar tugadh formheas uirthi sa chúirt i gcúrsa imeachtaí agus is infhorghníomhaithe sa Stát inar tugadh i gcrích í, féadfar í a fhorghníomhú sa Stát a n-iarrtar forghníomhú ann, faoi na coinníollacha céanna le hionstraimí barántúla.

TEIDEAL V

FORÁLACHA GINEARÁLTA

Airteagal 52

Chun a chinneadh an bhfuil sainchónaí ar pháirtí i Stát Conarthach

ar tugadh ábhar os comhair a chúirteanna, cuirfidh an chúirt a dlí inmheánach chun feidhme.

Mura bhfuil sainchónaí ar pháirtí sa Stát ar tugadh an t-ábhar os comhair a chúirteanna, déanfaidh an chúirt, chun a chinneadh an bhfuil sainchónaí i Stát Conarthach eile ar an bpáirtí, dlí an Stáit sin a chur chun feidhme.

Déanfar sainchónaí páirtí a chinneadh, áfach, de réir a dhlí náisiúnta féin más rud é, de réir an dlí sin, go mbraitheann a shainchónaí ar shainchónaí duine eile nó ar an áit a bhfuil suíomh údaráis.

Airteagal 53

Chun críocha an Choinbhinsiúin seo, measfar sainchónaí a bheith ar chuideachta nó ar dhuine dlítheanach nó ar chomhlachas de dhaoine nádúrtha nó dlítheanacha san áit a bhfuil a suíomh. Ach chun an suíomh sin a chinneadh cuirfidh an chúirt rialacha a dlí idirnáisiúnta phríobháidigh chun feidhme.

Chun a chinneadh an bhfuil sainchónaí ar iontaobhas sa Stát Conarthach a bhfuil an t-ábhar os comhair a chúirteanna, cuirfidh an chúirt rialacha a dlí idirnáisiúnta phríobháidigh chun feidhme.

TEIDEAL VI

FORÁLACHA IDIRTHRÉIMHSEACHA

Airteagal 54

Ní bhainfidh forálacha an Choinbhinsiúin seo ach le himeachtaí dlíthiúla a thionscnófar agus le doiciméid a tharraingeofar suas go foirmiúil nó a chlárófar mar ionstraimí barántúla tar éis a theachta i bhfeidhm.

Déanfar, áfach, breithiúnais a thabharfar tar éis dáta an Choinbhinsiúin seo a theacht i bhfeidhm, i gcás imeachtaí a tionscnaíodh roimh an dáta sin, a aithint agus a fhorghníomhú de réir forálacha Theideal III má bhí dlínse bunaithe ar rialacha i gcomhréir leis na rialacha dá bhforáiltear i dTeideal II den Choinbhinsiún seo nó i gcoinbhinsiún a tugadh i gcrích idir an Stát tionscnaimh agus an Stát chun a ndéantar an t-iarratas agus a raibh feidhm aige nuair a tionscnaíodh na himeachtaí.

TEIDEAL VII

GAOL LE COINBHINSIÚIN EILE

Airteagal 55

Faoi réir fhorálacha an dara mír d'Airteagal 54, agus Airteagal 56, gabhfaidh an Coinbhinsiún seo, i gcás na Stát is páirtithe ann, ionad na gCoinbhinsiúin seo a leanas a tugadh i gcrích idir dhá cheann nó níos mó díobh:

- an Coinbhinsiún idir an Bheilg agus an Fhrainc ar dhlínse agus ar bhailíocht agus forghníomhú breithiúnas, dámhachtaintí eadrána agus ionstraimí barántúla, a síníodh i bPáras an 8 Iúil 1899;
- an Coinbhinsiún idir an Bheilg agus an Ísiltír ar dhlínse, ar fhéimheacht, agus ar bhailíocht agus forghníomhú breithiúnas, dámhachtaintí eadrána agus ionstraimí barántúla, a síníodh sa Bhrúiséil an 28 Márta 1925;

- an Coinbhinsiún idir an Fhrainc agus an Iodáil ar fhorghníomhú

- breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh sa Róimh an 3 Meitheamh 1930;
 - an Coinbhinsiún idir an Ríocht Aontaithe agus Poblacht na Fraince ag déanamh socrú d'fhorghníomhú frithpháirteach breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála, maille le Prótacal, a síníodh i bPáras an 18 Eanáir 1934;
 - an Coinbhinsiún idir an Ríocht Aontaithe agus Ríocht na Beilge ag déanamh socrú d'fhorghníomhú frithpháirteach breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála, maille le Prótacal, a síníodh sa Bhruiséil an 2 Bealtaine 1934;
 - an Coinbhinsiún idir an Ghearmáin agus an Iodáil ar aithint agus forghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh sa Róimh an 9 Márta 1936;
 - an Coinbhinsiún idir Poblacht Chónaidhme na Gearmáine agus Ríocht na Beilge ar aithint agus forghníomhú breithiúnas, dámhachtaintí eadrána agus ionstraimí barántúla go cómhalartach in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh in Bonn an 30 Meitheamh 1958;
 - an Coinbhinsiún idir Ríocht na hÍsiltíre agus Poblacht na hIodáile ar aithint agus forghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh sa Róimh an 17 Aibreán 1959;
 - an Coinbhinsiún idir an Ríocht Aontaithe agus Poblacht Chónaidhme na Gearmáine le haghaidh aithint agus forghníomhú breithiúnas go frithpháirteach in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh in Bonn an 14 Iúil 1960;
 - an Coinbhinsiún idir Ríocht na Gréige agus Poblacht Chónaidhme na Gearmáine le haghaidh aithint agus forghníomhú breithiúnas, socraíochtaí agus ionstraimí barántúla go frithpháirteach in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh san Aithin an 4 Samhain 1961;
 - an Coinbhinsiún idir Ríocht na Beilge agus Poblacht na hIodáile ar aithint agus forghníomhú breithiúnas agus ionstraimí infhorghníomhaithe eile in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh sa Róimh an 6 Aibreán 1962;
 - an Coinbhinsiún idir Ríocht na hÍsiltíre agus Poblacht Chónaidhme na Gearmáine ar aithint agus forghníomhú breithiúnas agus ionstraimí infhorghníomhaithe eile go cómhalartach in ábhair shibhialta agus tráchtála a síníodh sa Háig an 30 Lúnasa 1962;
 - an Coinbhinsiún idir an Ríocht Aontaithe agus Poblacht na hIodáile le haghaidh aithint agus forghníomhú breithiúnas go frithpháirteach in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh sa Róimh an 7 Feabhra 1964, maille le Prótacal leasaitheach a síníodh sa Róimh an 14 Iúil 1970;
 - an Coinbhinsiún idir an Ríocht Aontaithe agus Ríocht na hÍsiltíre ag déanamh socrú d'aithint agus d'fhorghníomhú breithiúnas go frithpháirteach in ábhair shibhialta, a síníodh sa Háig an 17 Samhain 1967,
- agus, sa mhéid go bhfuil sé i bhfeidhm:
- an Conradh idir an Bheilg, an Ísiltír agus Lucsamburg ar dhlínse, ar fhéimheacht, agus ar bhailíocht agus forghníomhú breithiúnas, dámhachtaintí eadrána agus ionstraimí barántúla a síníodh sa Bhruiséil an 24 Samhain 1961.

Airteagal 56

Leanfaidh an Conradh agus na Coinbhinsiún a luaitear in Airteagal 55 d'éifeacht a bheith acu maidir le hábhair nach mbaineann an Coinbhinsiún seo leo.

Leanfaidh siad d'éifeacht a bheith acu i leith breithiúnas a tugadh agus ionstraimí barántúla a tarraingíodh suas go foirmiúil nó a clár-aíodh mar ionstraimí barántúla roimh theacht i bhfeidhm don Choinbhinsiún seo.

Airteagal 57

Ní dhéanfaidh an Choinbhinsiún seo difear d'aon choinbhinsiún ina bhfuil nó ina mbeidh na Stáit Chonarthaigh ina bpáirtithe agus a dhéanann, maidir le hábhair áirithe, rialú ar dhlínse nó ar aithint nó ar fhorghníomhú breithiúnas.

Ní dhéanfaidh an Coinbhinsiún seo difear d'fheidhmiú forálacha a dhéanann, maidir le hábhair áirithe, rialú ar dhlínse nó ar aithint nó ar fhorghníomhú breithiúnas atá nó a bheidh i ngníomhartha institiúidí na gComhphobal Eorpach nó i ndlíthe náisiúnta arna gcomhchuíbhiú i bhfeidhmiú na ngníomhartha sin.

(Forálann Airteagal 25.2 de Choinbhinsiún 1978:

"Chun a áirithint go dtabharfar léiriú comhionann air, cuirfear mír 1 d'Airteagal 57 chun feidhme mar a leanas:

(a) ní chuirfidh Coinbhinsiún 1968, arna leasú, toirmeasc ar chúirt de chuid Stáit Chonarthaigh, atá ina pháirtí i gcoinbhinsiún a bhaineann le hábhar áirithe, dlínse a ghabháil chuici de réir an choinbhinsiúin sin, fiú más i Stát Conarthach eile nach bhfuil ina pháirtí sa choinbhinsiún sin atá sainchónaí ar an gcosantóir. Déanfaidh an chúirt, in aon chás, Airteagal 20 de Choinbhinsiún 1968, arna leasú, a chur chun feidhme;

(b) déanfar breithiúnas a tugadh i Stát Conarthach i bhfeidhmiú dlínse dá bhforáiltear i gcoinbhinsiún ar ábhar áirithe a aithint agus a fhorghníomhú sna Stáit Chonarthaigh eile de réir Choinbhinsiún 1968 arna leasú.

Má leagtar síos le coinbhinsiún ar ábhar áirithe, a bhfuil an Stát tionscnaimh agus an Stát chun a ndéantar an t-iarraitas ina bpáirtithe ann, coinníollacha i dtaobh breithiúnais a aithint nó a fhorghníomhú, beidh feidhm ag na coinníollacha sin. In aon chás, féadfar feidhm a thabhairt do na forálacha de Choinbhinsiún 1968, arna leasú, a bhaineann leis an nós imeachta chun breithiúnais a aithint agus a fhorghníomhú.)

Airteagal 58

Ní dhéanfaidh an Coinbhinsiún seo difear do na cearta a deonaíodh do náisiúnaigh Eilvéiseacha leis an gCoinbhinsiún a tugadh i gcrích an 15 Meitheamh 1869 idir an Fhrainc agus Cónaidhm na hEilvéise ar dhlínse agus ar fhorghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta.

Airteagal 59

Ní choiscfidh an Coinbhinsiún seo ar Stát Conarthach a ghabháil

Ní fhéadfaidh Stát Conarthach, afach, é a ghabháil d'oibleagáid air féin i leith tríú Stát gan breithiúnas a aithint a bheidh tugtha i Stát Conarthach eile ag cúirt ar bunafodh a dlínse ar mhaoín leis an gcosantóir a bheidh sa Stát sin, nó ar urghabháil ag an ngearánaí ar mhaoín atá sa Stát sin, más rud é:

TEIDEAL VIII

FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 60

Féadfaidh Ríocht na hÍsiltíre a dhearbhu, tráth an Choinbhinsiúin seo a shíniú nó a dhaingniú nó tráth ar bith ina dhiaidh sin, trí fhógra a thabhairt d'Ardrúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach, go mbainfidh an Coinbhinsiún seo le hAintillí na hÍsiltíre. Mura ndéantar dearbhú mar sin, measfar i gcás imeachtaí a bheidh ar bun i gcóiríoch Eorpach na Ríochta de bhithin achomhairc *en cassation* i gcoinne breithiúnais ó chúirt in Aintillí na hÍsiltíre na himeachtaí sin a bheith ar bun sa chúirt deiridh sin.

1. le hOileáin Fharó, mura ndearbhóidh Ríocht na Danmhairge a

- Féadfar na dearbhuithe sin a dhéanamh am ar bith trína gcur i

Imeachtaí a thionscnófar sa Ríocht Aontaithe ar achomharc ó chúirteanna i gceann de na críocha dá dtagraítear i bhfomhír 2 den trífú mír, measfar iad a bheith ina n-imeachtaí ar siúl sna cúirteanna sin.

comhuidáras ag gach ceann de na ceithre thásca; táiscléar é i gcartlann

Airteagal 61

33

Airteagal 62

Tiocfaidh an Coinbhinsiún seo i bhfeidhm an chéad lá den tríú mí i ndiaidh thaisceadh na hionstraime daingniúcháin ag an gceann is déanaí de Stáit a shínithe a dhéanfaidh an taisceadh sin.

Airteagal 63

Aithníonn na Stáit Chonarthaigh go ndlífidh aon Stát a thiocfaidh chun bheith ina chomhalta de Chomhphobal Eacnamaíochta na hEorpa glacadh leis an gCoinbhinsiún seo mar bhonn do na caibidlí is gá idir na Stáit Chonarthaigh agus an Stát sin chun a áirithint go bhfeidhmeofar an fhomhír dheireanach d'Airteagal 220 den Chonradh ag bunú Chomhphobal Eacnamaíochta na hEorpa.

Is féidir na hoiriúnuithe is gá a bheith ina n-ábhar do choinbhinsiún speisialta idir na Stáit Chonarthaigh de pháirt agus an Ballstát nua den pháirt eile.

Airteagal 64

Cuirfidh Ard-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach in iúl do na Stáit a shíneoidh an Coinbhinsiún seo:

(a) taisceadh gach ionstraime daingniúcháin;

(b) dáta an Choinbhinsiúin seo a theacht i bhfeidhm;

(c) aon dearbhú a fuarthas de bhun Airteagal 60;

(d) aon dearbhú a fuarthas de bhun Airteagal IV den Phrótacal;

(e) aon téacsanna a fuarthas de bhun Airteagal VI den Phrótacal.

Airteagal 65

Is cuid dhílis den Choinbhinsiún seo an Prótacal atá curtha i gceangal leis de chomhthoil na Stát Conarthaigh.

Airteagal 66

Tá an Coinbhinsiún seo tugtha i gcrích go ceann tréimhse gan teorainn.

Airteagal 67

Féadfaidh Stát Conarthaigh ar bith athbhreithniú ar an gCoinbhinsiún seo a iarraidh. Sa chás sin, comórfaidh Uachtarán Chomhairle na gComhphobal Eorpach comhdháil lena athbhreithniú.

Airteagal 68

Tarraingíodh an Coinbhinsiún seo suas i scríbhinn bhunaidh amháin sa Fhraincis, sa Ghearmáinis, san Iodáilis agus san Ollainnis; agus comhúdarás ag gach ceann de na ceithre théacs; taiscfear é i gcartlann Rúnaíocht Chomhairle na gComhphobal Eorpach, agus cuirfidh an tArd-Rúnaí cóip dheimhnithe chuig Rialtas gach ceann de Stáit a shínithe.

(Sínithe Láncumhachtaigh na sé Stát Chonarthaigh bunaidh)

PRÓTACAL I gCEANGAL LE COINBHINSIÚN 1968

Tá na hArdpháirtithe Conarthacha tar éis comhaontú ar na forálacha seo a leanas, a chuirfear i gceangal leis an gCoinbhinsiún:

Airteagal I

Aon duine ina shainchónaí i Lucsamburg a agrófar i gcúirt Stáit Chonarthaigh eile de bhun Airteagal 5.1, féadfaidh sé diúltú géilleadh do dhlínse na cúirte sin. Mura dtaifeadfaidh an cosantóir láithreas, dearbhóidh an chúirt, as a treoir féin, nach bhfuil dlínse aici.

Beidh comhaontú chun dlínse a thabhairt, de réir bhrí Airteagal 17, gan bailíocht i leith duine ina shainchónaí i Lucsamburg murar aontaigh an duine sin leis go sainráite agus go speisialta.

Airteagal II

Gan dochar d'aon fhorálacha níos fabhraí i ndlíthe náisiúnta, má bhíonn daoine a bhfuil sainchónaí orthu i Stát Conarthach á n-ionchúiseamh mar gheall ar chion neamhthoiliúil i gcúirteanna coiriúla Stáit Chonarthaigh eile nach náisiúnaigh dá chuid iad, féadfaidh daoine atá cáilithe chuige sin feidhmiú ar a son lena gcosaint, fiú gan iad a bheith i láthair go pearsanta.

Ach féadfaidh an chúirt ar tugadh an t-ábhar os a comhair a ordú do dhuine láithriú go pearsanta; mura ndearnadh láithriú níl sé riachtanach aithint a thabhairt ná forghníomhú a dhéanamh sna Stáit Chonarthaigh eile ar bhreithiúnas a tugadh sa chaingean shibhialta gan caoi a bheith ag an duine a cúisíodh socrú a dhéanamh chun é féin a chosaint.

Airteagal III

In imeachtaí chun ordú forghníomhaithe a eisiúint, ní dhéanfar muirear, dleacht ná cáin ar bith, arna ríomh de réir luach an ábhair i saincheist, a thobhach sa Stát a n-iarrtar forghníomhú ann.

Airteagal IV

Doiciméid dhlíthiúla nó seachdhlíthiúla a tarraingíodh suas i Stát Conarthach amháin agus a dhlífear a sheirbheáil ar dhaoine i Stát Conarthach eile, tarchuirfear iad de réir an nós imeachta dá bhforáilt-ear sna coinbhinsiúin agus sna comhaontuithe a cuireadh i gcrích idir na Stáit Chonarthaigh.

Mura ndéanfaidh an Stát a bhfuil siad le seirbheáil ann agóid ina choinne sin trí dhearbhu d'Ard-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach, is féidir freisin d'oifigigh phoiblí iomchuí an Stáit inar tarraingíodh suas an doiciméad é a chur go díreach chuig oifigigh phoiblí iomchuí an Stáit ina bhfuil seolaí an doiciméid le fáil. Sa chás sin, déanfaidh oifigeach Stát a thionscanta cóip den doiciméad a chur chuig an oifigeach de chuid an Stáit chun a ndéantar an t-iarrratas a bhfuil údarás aige í a chur ar aghaidh chuig an seolaí. Cuirfear an doiciméad ar aghaidh ar an modh a shonraítear le dlí an Stáit chun a ndéantar an t-iarrratas. Dearbhófar go ndearnadh amhlaidh i ndeimhniú a chuirfear go díreach go dtí oifigeach Stát a thionscanta.

Airteagal V

I bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine ní féidir feidhm a bhaint as an dlínse a shonraítear in Airteagal 6.2 agus in Airteagal 10 i

gcaingne ar bharántas nó ar ráthaíocht nó in aon imeachtaí eile tríú páirtí. Sa Stát sin, féadfar aon duine ina shainchónaí i Stát Conarthach eile a agairt sna cúirteanna de bhun Airteagail 68, 72, 73 agus 74 de chód an nós imeachta shibhialta (*Zivilprozessordnung*) maidir le fógraí tríú páirtí.

Déanfar breithiúnais a tugadh sna Stáit Chonarthacha eile de bhua Airteagal 6.2 nó Airteagal 10 a aithint agus a fhorghníomhú i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine de réir Theideal III. Aithneofar mar an gcéanna sna Stáit Chonarthacha eile aon éifeachtaí a bheadh ag breithiúnais a tugadh sa Stát sin ar thríú páirtithe, de bhun Airteagail 68, 72, 73 agus 74 de chód an nós imeachta shibhialta (*Zivilprozessordnung*) a chur chun feidhme.

Airteagal Va

In ábhair a bhaineann le cothabháil, foláionn an focal “cúirt” údaráis riaracháin na Danmhairge.

Airteagal Vb

In imeachtaí a bhaineann le díospóid idir máistir loinge farraige atá cláraithe sa Danmhairg, sa Ghréig nó in Éirinn agus duine dá foireann, maidir le luach saothair nó le coinníollacha eile seirbhíse, cinnteoidh cúirt i Stát Conarthach cé acu ar cuireadh nó nár cuireadh an díospóid i bhfios don oifigeach taidhleoireachta nó consalach ar a bhfuil cúram na loinge. Cuirfidh sí bac ar na himeachtaí fad a bheidh an díospóid gan cur i bhfios don oifigeach. Déanfaidh sí, uaithi féin, dlínse a dhiúltú más rud é, arna cur i bhfios go cuí don oifigeach, gur fheidhmigh sé na cumhachtaí a tugadh dó san ábhar le coinbhinsiún consalach nó, in éagmais coinbhinsiúin den sórt sin, go ndearna sé, laistigh den tréimhse cheaptha, aon agóid in aghaidh fheidhmiú na dlínse sin.

Airteagal Vc

Nuair a dhéanfar faoi chuimsiú Airteagal 69 (5) den Choinbhinsiún maidir leis an bPaitinn Eorpach don Chómhargadh, a síníodh i Lucsamburg an 15 Nollaig 1975, Airteagail 52 agus 53 den Choinbhinsiún seo a chur chun feidhme ar na forálacha a bhaineann le *residence* i dtéacs Béarla an chéad Choinbhinsiúin sin, is tuigte tagairt do *residence* sa téacs sin a bheith ina tagairt do shainchónaí in Airteagail 52 agus 53 thuasluaite.

Airteagal Vd

Gan dochar do dhlinse Oifig na bPaitinní Eorpacha faoin gCoinbhinsiún chun Paitinní Eorpacha a Dheonú a síníodh i München an 5 Deireadh Fómhair 1973, beidh dlínse eisiatach ag cúirteanna gach Stáit Chonarthach, gan aird a thabhairt ar shainchónaí, in imeachtaí a bhaineann le clárú nó bailíocht aon phaitinne Eorpaí a deonáíodh le haghaidh an Stáit sin nach paitinn Chomhphobail de bhua fhorálacha Airteagal 86 den Choinbhinsiún maidir leis an bPaitinn Eorpach don Chómhargadh, a síníodh i Lucsamburg an 15 Nollaig 1975.

Airteagal VI

Cuirfidh na Stáit Chonarthacha in iúl d'Ard-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach téacsanna aon fhorálacha ina ndlíthe a dhéanann leasú ar na hairteagail sin dá ndlíthe a luaitear sa Choinbhinsiún nó ar liosta na gcúirteanna a shonraítear i Roinn 2 de Theideal III den Choinbhinsiún.

PRÓTACAL 1971

ar léiriú ag an gCúirt Bhreithiúnais ar Choinbhinsiún an 27 Meán Fómhair 1968 ar Dhlínse agus ar Fhorghníomhú Breithiúnas in Ábhair Shibhialta agus Tráchtála arna leasú le Coinbhinsiún Aontachais 1978 agus le Coinbhinsiún Aontachais 1982.

Airteagal 1

Beidh dlínse ag Cúirt Bhreithiúnais na gComhphobal Eorpach chun rialú a thabhairt i dtaobh léiriú an Choinbhinsiúin ar Dhlínse agus ar Fhorghníomhú Breithiúnas in Ábhair Shibhialta agus Tráchtála agus an Phrótacail atá i gceangal leis an gCoinbhinsiún sin, a síníodh sa Bhruiséil an 27 Meán Fómhair 1968, agus fós i dtaobh léiriú an Phrótacail seo.

Beidh dlínse freisin ag Cúirt Bhreithiúnais na gComhphobal Eorpach chun rialú a thabhairt i dtaobh léiriú an Choinbhinsiúin ar Aontú Ríocht na Danmhairge, na hÉireann agus Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann do Choinbhinsiún an 27 Meán Fómhair 1968 agus don Phrótacal seo.

Beidh dlínse freisin ag Cúirt Bhreithiúnais na gComhphobal Eorpach chun rialú a thabhairt i dtaobh léiriú an Choinbhinsiúin ar Aontú na Poblachta Heilléanaí do Choinbhinsiún an 27 Meán Fómhair 1968 agus don Phrótacal seo, arna n-oiriúnú le Coinbhinsiún 1978.

Airteagal 2

Féadfaidh na cúirteanna seo a leanas a iarraidh ar an gCúirt Bhreithiúnais réamhrialú a thabhairt ar cheisteanna léiriúcháin:

1. —sa Bheilg: *la Cour de Cassation* — *het Hof van Cassatie* agus *le Conseil d'État* — *de Raad van State*,

—sa Danmhairg: *højesteret*,

—i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine: *die obersten Gerichtshöfe des Bundes*,

—sa Ghréig: *na ανώτατα δικαστήρια*,

—sa Fhrainc: *la Cour de Cassation* agus *le Conseil d'État*,

—in Éirinn: an Chúirt Uachtarach,

—san Iodáil: *la Corte Suprema de Cassazione*,

—i Lucsamburg: *la Cour supérieure de Justice* ina suí di mar *Cour de Cassation*,

—san Ísiltír: *de Hoge Raad*,

—sa Ríocht Aontaithe: an *House of Lords* agus cúirteanna a ndearnadh iarratas chucu faoin dara mír d'Airteagal 37 nó faoi Airteagal 41 den Choinbhinsiún;

2. cúirteanna na Stát Conarthach ina suí dóibh i gcáil achomharach;

3. sna cásanna dá bhforáiltear in Airteagal 37 den Choinbhinsiún, na cúirteanna a luaitear san Airteagal sin.

Airteagal 3

1. Nuair a dhéanfar ceist i dtaobh léiriú an Choinbhinsiúin nó

ionstraime eile dá luaitear in Airteagal 1 a tharraingt anuas i gcás a bheidh ar feitheamh os comhair cúirte dá luaitear in Airteagal 2.1, iarrfaidh an chúirt sin ar an gCúirt Bhreithiúnais, má mheasann sí gur gá cinneadh ar an gceist ionas go bhféadfaidh sí breithiúnas a thabhairt, rialú a thabhairt ar an gceist sin.

2. Má tharraingítear ceist mar sin anuas os comhair aon chúirte dá dtagraítear in Airteagal 2.2 nó 2.3, féadfaidh an chúirt sin, ar na coinníollacha atá leagtha síos i mír 1, a iarraidh ar an gCúirt Bhreithiúnais rialú a thabhairt uirthi.

Airteagal 4

1. Féadfaidh údarás inniúil Stáit Chonarthaigh a iarraidh ar an gCúirt Bhreithiúnais rialú a thabhairt ar cheist i dtaobh léiriú an Choinbhinsiúin nó i dtaobh léiriú ceann de na hionstraimí eile a luaitear in Airteagal 1 má bhíonn breithiúnais ó chúirteanna sa Stát sin ar neamhréir leis an léiriú a thug an Chúirt Bhreithiúnais nó a tugadh i mbreithiúnas ó chúirt de chuid Stáit Chonarthaigh eile a luaitear in Airteagal 2.1 nó 2.2. Ní bhainfidh forálacha na míre seo ach le breithiúnais a bhfuil éifeacht *res judicata* leo.

2. Ní dhéanfaidh an léiriú a dhéanfaidh an Chúirt Bhreithiúnais de bhun iarratais den sórt sin difear do na breithiúnais ba bhun leis an léiriú sin a iarraidh.

3. Beidh Ionchúisitheoirí Ginearálta na gCúirteanna Uachtaracha Achomhairc sna Stáit Chonarthacha, nó údarás ar bith eile a bheidh ainmnithe chuige sin ag Stát Conarthach, i dteideal rialú ar an léiriú a iarraidh ar an gCúirt Bhreithiúnais de réir mhír 1.

4. Tabharfaidh Cláraitheoir na Cúirte Breithiúnais fógra faoin iarratas do na Stáit Chonarthacha, don Choimisiún agus do Chomhairle na gComhphobal Eorpach; beidh siadsan i dteideal ansin, laistigh de dhá mhí tar éis an fógra a fháil, sonruithe cáis nó tuairimí i scríbhinn a chur faoi bhráid na Cúirte.

5. Ní fhéadfar aon táillí a thobhach ná aon chostais nó caiteachas a dhámhachtain i leith na n-imeachtaí dá bhforáiltear san Airteagal seo.

Airteagal 5

1. Na forálacha sin den Chonradh ag bunú Chomhphobal Eacnamaíochta na hEorpa, agus na cinn sin den Phrótocal ar Reacht na Cúirte Breithiúnais atá i gceangal leis, is infheidhme nuair a iarrtar ar an gCúirt réamhrialú a thabhairt, beidh feidhm acu mar an gcéanna, ach amháin mar a bhforáiltear a mhalairt leis an bPrótocal seo, ar an nós imeachta maidir le léiriú an Choinbhinsiúin agus na n-ionstraimí eile a luaitear in Airteagal 1.

2. Déanfar, más gá, Rialacha Nós Imeachta na Cúirte Breithiúnais a oiriúnú agus a chomhlánú de réir Airteagal 188 den Chonradh ag bunú Chomhphobal Eacnamaíochta na hEorpa.

Airteagal 6

Bainfidh an Prótocal seo le críocha Eorpacha na Stát Conarthach, lena n-áirítear an Ghraonlainn, leis na ranna Francacha thar lear agus leis na críocha Francacha thar lear, agus le Mayotte.

Féadfaidh Ríocht na hÍsiltíre a dhearbhu tráth an Phrótacail seo a shíniú nó a dhaingniú, nó tráth ar bith ina dhiaidh sin, trí fhógra a thabhairt d'Ard-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach, go mbainfidh an Prótacal seo le hAintillí na hÍsiltíre.

D'ainneoin na chéad mhíre, ní bhainfidh an Prótacal seo:

1. le hOileáin Fharó, mura ndearbhóidh Ríocht na Danmhairge a mhalairt;
2. le haon chríoch Eorpach lasmuigh den Ríocht Aontaithe a bhfuil an Ríocht Aontaithe freagrach ina caidreamh idirnáisiúnta, mura ndearbhóidh an Ríocht Aontaithe a mhalairt i dtaobh aon chríche den sórt sin.

Féadfar na dearbhuithe sin a dhéanamh am ar bith trína gcur i bhfios d'Ard-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach.

Airteagal 7

Déanfaidh Stáit a shínithe daingniú ar an bPrótacal seo. Taiscfear na hionstraimí daingniúcháin le hArd-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach.

Airteagal 8

Tiocfaidh an Prótacal seo i bhfeidhm an chéad lá den tríú mí i ndiaidh thaisceadh na hionstraime daingniúcháin ag an gceann is déanaí de Stáit a shínithe a dhéanfaidh an taisceadh sin; ach ní thiocfaidh sé i bhfeidhm tráth is luaithe ná teacht i bhfeidhm Choinbhinsiúin an 27 Meán Fómhair 1968 ar Dhlínse agus ar Fhorghníomhú Breithiúnas in Ábhair Shibhialta agus Tráchtála.

Airteagal 9

Aithníonn na Stáit Chonarthacha go ndlífidh gach Stát a thiocfaidh chun bheith ina chomhalta de Chomhphobal Eacnamaíochta na hEorpa, agus a mbainfidh Airteagal 63 den Choinbhinsiún ar Dhlínse agus ar Fhorghníomhú Breithiúnas in Ábhair Shibhialta agus Tráchtála leis, glacadh le forálacha an Phrótacail seo, faoi réir cibé oiriúnuithe is gá.

Airteagal 10

Cuirfidh Ard-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach in iúl do na Stáit a shíneoidh an Prótacal seo:

- (a) taisceadh gach ionstraime daingniúcháin; Stáit sin de réir fhorálacha an Choinbhinsiúin sin i dteannta fhorálacha mhíreanna 1 go 6
- (b) dáta an Phrótacail seo a theacht i bhfeidhm;
- (c) aon ainmniú a fuarthas de bhun Airteagal 4.3; scoirfidh na forálacha seo d'éifeacht a bheith acu i gcás an Stáit sin.
- (d) aon dearbhú a fuarthas de bhun Airteagal 6.

Airteagal 11

Cuirfidh na Stáit Chonarthacha in iúl d'Ard-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach téacsanna aon fhorálacha ina ndlíthe a bheireann gur gá liosta na gcúirteanna in Airteagal 2.1 a leasú.

Airteagal 12

Tá an Prótacal seo tugtha i gcrích go ceann tréimhse gan teorainn.

Airteagal 13

Féadfaidh Stát Conarthach ar bith athbhreithniú ar an bPrótacal seo a iarraidh. Sa chás sin comórfaidh Uachtarán Chomhairle na gComhphobal Eorpach comhdháil lena athbhreithniú.

Airteagal 14

Tarraingíodh an Prótacal seo suas i scríbhinn bhunaigh amháin sa Fhraincis, sa Ghearmáinis, san Iodáilis agus san Ollainnis, agus comhúdarás ag gach ceann de na ceithre théacs; taiscfear é i gcartlann Rúnaíocht Chomhairle na gComhphobal Eorpach, agus cuirfidh an tArd-Rúnaí cóip dheimhnithe chuig Rialtas gach ceann de Stáit a shíniithe.

Airteagal 5

1. Na forálacha sin den Chonradh a bhaineann le Comhphobal Eacnamaíochta na hEorpa, agus na cinn sin den Phrótacal ar Reacht Cúirt Cúirt Ard-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach in iúl do na Stáit a shínioidh an Prótacal seo.
- (b) dáta an Phrótacail seo a threacht i bhfeidhm.
- (c) Déanfar, ar an 1. Iúil 1988, aistriúchán de chuid Airtéagail 10 agus 11 a bheith i bhfeidhm.
- (d) Ní bfuil aon dea-ghníomh a dhéanamh le hAirtéagail 12 agus 13 den Chonradh ag Comhphobal Eorpach.

Airteagal 15

Comhphobal Eorpach agus Stáit Chonarthach in iúl d'Ard-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach, a bhaineann le hAirtéagal 12 agus 13 den Chonradh, a bhaineann le hAirtéagal 12 agus 13 den Chonradh, a bhaineann le hAirtéagal 12 agus 13 den Chonradh.

TEIDEAL V

FORÁLACHA IDIRTHRÉIMHSEACHA

Airteagal 34

1. Ní bheidh feidhm ag Coinbhinsiún 1968 agus Prótacal 1971, fara na leasuithe a dhéantar leis an gCoinbhinsiún seo, ach amháin ar imeachtaí dlíthiúla a thionscnófar agus ar ionstraimí barántúla a tharraingeofar suas go foirmiúil nó a chlárófar tar éis an Coinbhinsiún seo a theacht i bhfeidhm sa Stát tionscnaimh, agus i gcás iarratais chun breithiúnas nó ionstraim bharántúil a aithint nó a fhorghníomhú, sa Stát chun a ndéantar an t-iarratas.

2. Ach, amháil idir na sé Stát Chonarthacha i gCoinbhinsiún 1968, déanfar breithiúnais a thabharfar tar éis dáta an Choinbhinsiúin seo a theacht i bhfeidhm in imeachtaí a tionscnaíodh roimh an dáta sin a aithint agus a fhorghníomhú de réir fhorálacha Theideal III de Choinbhinsiún 1968 arna leasú.

3. Thairis sin, amháil idir na sé Stát Chonarthacha i gCoinbhinsiún 1968, agus na trí Stát a luaitear in Airteagal 1 den Choinbhinsiún seo, agus amháil idir na trí Stát sin, déanfar breithiúnais a thabharfar tar éis dáta an Choinbhinsiúin seo a theacht i bhfeidhm idir an Stát tionscnaimh agus an Stát chun a ndéantar an t-iarratas in imeachtaí a tionscnaíodh roimh an dáta sin a aithint agus a fhorghníomhú freisin de réir fhorálacha Theideal III de Choinbhinsiún 1968 arna leasú i gcás an dlínse a bheith bunaithe ar rialacha a bhí i gcomhréir le forálacha Theideal II, arna leasú, nó le forálacha i gcoinbhinsiún arna thabhairt i gcrích idir an Stát tionscnaimh agus an Stát chun a ndéantar an t-iarratas agus a raibh feidhm aige nuair a tionscnaíodh na himeachtaí.

Airteagal 35

Má bhí na páirtithe i ndíospóid i dtaobh conartha tar éis comhaontú a dhéanamh i scríbhinn, roimh theacht i bhfeidhm don Choinbhinsiún seo, go mbeadh an Conradh faoi rialú ag dlí na hÉireann nó ag dlí chuid den Ríocht Aontaithe, coinneoidh cúirteanna na hÉireann nó na coda sin den Ríocht Aontaithe an ceart chun dlínse a fheidmiú sa díospóid.

Airteagal 36

Go ceann tréimhse trí bliana ó theacht i bhfeidhm do Choinbhinsiún 1968 i gcás Ríocht na Danmhairge agus i gcás na hÉireann, faoi seach, déanfar dlínse in ábhair mhuirí a chinneadh sna Stáit sin de réir fhorálacha an Choinbhinsiúin sin i dteannta fhorálacha mhíreanna 1 go 6 anseo thíos. Ach nuair a thiocfaidh an Coinbhinsiún Idirnáisiúnta maidir le Longa Farraige a Ghabháil, a síníodh sa Bhruiséil an 10 Bealtaine 1952, i bhfeidhm i gcás ceann de na Stáit sin, scoirfidh na forálacha seo d'éifeacht a bheith acu i gcás an Stáit sin.

1. Féadfar duine ar a bhfuil sainchónaí i Stát Conarthach a agairt i gcúirteanna ceann de na Stáit thuasluaite maidir le héileamh muirí más rud é go ndearnadh an long lena mbaineann an t-éileamh, nó aon long eile leis an duine sin, a ghabháil trí phróis dlí i gcríoch an Stáit is déanaí atá luaite chun an t-éileamh a urrú, nó go bhféadfaí i a ghabháil ann amhlaidh ach gur tugadh banna nó urrús eile, sna cásanna seo a leanas:

- (a) má tá sainchónaí sa Stát deireanach sin ar an éilitheoir; nó
- (b) más sa Stát deireanach sin a d'éirigh an t-éileamh; nó
- (c) má bhaineann an t-éileamh leis an aistear ar lena linn a rinneadh an ghabháil nó a d'fhéadfaí í a dhéanamh; nó
- (d) má thig an t-éileamh as imbhualladh nó as damáiste a rinne long do long eile nó d'earraí nó do dhaoine ar bord ceachtar long, trí chor inlíochta a dhéanamh nó gan é a dhéanamh nó trí neamhchomhlíonadh rialachán; nó
- (e) más éileamh ar tharrthálas atá ann; nó
- (f) más éileamh i leith mhorgáistiú na loinge a gabhadh nó i leith a curtha i ngeall atá ann.

2. Féadfaidh éilitheoir an long áirithe a mbaineann an t-éileamh muirí léi a ghabháil, nó aon long eile leis an duine arbh é úinéir na loinge áirithe é an tráth a d'éirigh an t-éileamh muirí. Ach i gcás na n-éileamh muirí atá leagtha amach i bhfomhír (o), (p) nó (q) de mhír 5 den Airteagal seo, ní féidir a ghabháil ach an long áirithe a mbaineann an t-éileamh muirí léi.

3. Measfar longa a bheith san úinéireacht chéanna nuair is leis an duine nó na daoine céanna na scaireanna go léir iontu.

4. I gcás cairtfhostú loinge trína forléasadh, más é an cairtfhostóir amháin atá faoi dhliteanas i leith éilimh mhuirí a bhaineann leis an long sin, féadfaidh an t-éilitheoir an long sin nó aon long eile leis an gcairtfhostóir a ghabháil, ach ní fhéadfar aon long eile is leis an úinéir a ghabháil i leith an éilimh mhuirí sin. Is mar sin a bheidh freisin in aon chás ina mbeidh duine seachas úinéir loinge faoi dhliteanas i leith éilimh mhuirí a bhaineann leis an long sin.

5. Ciallaíonn an abairt “éileamh muirí” éileamh a thig as ní nó nithe díobh seo a leanas:

- (a) damáiste ar bith a raibh long ina cúis leis, trí imbhualladh nó ar dhóigh eile;
- (b) bás duine nó díobháil do dhuine a raibh long ar bith ina cúis leis nó a tharla i ndáil le hoibriú loinge ar bith;
- (c) tarrthálas;
- (d) comhaontú maidir le húsáid nó le fruiliú loinge ar bith, cibé acu trí chonradh fostaithe nó ar dhóigh eile é;
- (e) comhaontú maidir le hiompar earraí in aon long cibé acu trí chonradh fostaithe nó ar dhóigh eile é;
- (f) cailleadh nó damáistiú earraí, lena n-áirítear bagáiste, a bhí á n-iompar i long ar bith;
- (g) cailloinnt ilpháirteach;
- (h) longmhorgáiste;
- (i) tuáil;
- (j) píolótaíocht;
- (k) earraí nó ábhair a soláthraíodh in áit ar bith do long chun í a oibriú nó a choimeád i dtreo;

(l) déanamh, deisiú nó trealmhú loinge ar bith nó táillí agus dleachtanna duga;

(m) pá máistirí, oifigeach nó foirne;

(n) eisíocaíochtaí máistir, lena n-áirítear eisíocaíochtaí a rinne seoladóirí, cairtghostóirí nó gníomhairí thar ceann loinge nó thar ceann a húinéara;

(o) díospóid i dtaobh an teidil chun loinge ar bith nó i dtaobh a húinéireachta;

(p) díospóidí idir comhúinéirí loinge ar bith i dtaobh úinéireacht, seilbh, úsáid nó tuilleamh na loinge sin;

(q) morgáistiú loinge ar bith nó a cur i ngeall.

6. Sa Danmhairg, measfar, maidir leis na héilimh mhuirí dá dtagraítear i bhfomhíreanna (o) agus (p) de mhír 5 den Airteagal seo, go bhfolaíonn an focal “gabháil” *forbud* i gcás inarb é sin an t-aon nós imeachta amháin a cheadaítear i leith éilimh den sórt sin faoi Airteagal 646 go 653 den Acht i dtaobh an nós imeachta shibhialta (*Lov om rettens pleje*).

TEIDEAL VI

FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 37

Déanfaidh Ard-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach cóip dheimhnithe de Choinbhinsiún 1968 agus de Phrótacal 1971 sa Fhraincis, sa Ghearmáinis, san Iodáilis agus san Ollainnis a chur chuig Rialtais Ríocht na Danmhairge, na hÉireann agus Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann.

Déanfar téacsanna Choinbhinsiún 1968 agus Phrótacal 1971, arna dtarraingt suas sa Bhéarla, sa Danmhairgis agus sa Ghaeilge, a chur i gceangal leis an gCoinbhinsiún seo. Is téacsanna údarásacha faoi na coinníollacha céanna le téacsanna bunaidh Choinbhinsiún 1968 agus Phrótacal 1971 na téacsanna arna dtarraingt suas sa Bhéarla, sa Danmhairgis agus sa Ghaeilge.

Airteagal 38

Déanfaidh Stáit a shínithe daingniú ar an gCoinbhinsiún seo. Taiscfear na hionstraimí daingniúcháin le hArd-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach.

Airteagal 39

Tiocfaidh an Coinbhinsiún seo i bhfeidhm, amhail idir na Stáit a mbeidh daingniú déanta acu air, an chéad lá den tríú mí i ndiaidh thaisceadh na hionstraime daingniúcháin deiridh ag Ballstáit bhunaidh an Chomhphobail agus ag Ballstát nua amháin.

Tiocfaidh sé i bhfeidhm do gach Ballstát nua a dhaingneoidh é dá éis sin an chéad lá den tríú mí i ndiaidh thaisceadh a ionstraime daingniúcháin.

(a) taiseadh gach ionstraim daingniúcháin;

Tarraingíodh an Coinbhinsiún seo suas i scríbhinn bhunaidh amháin

TEIDEAL V

FORÁLACHA IDIRTHRÉIMHSEACHA

Airteagal 12

1. Ní bheidh feidhm ag Coinbhinsiún 1968 agus Prótacal 1971, arna leasú le Coinbhinsiún 1978 agus leis an gCoinbhinsiún seo, ach amháin ar imeachtaí dlíthiúla a thionscnófar agus ar ionstraimí barántúla a tharraingeofar suas go foirmiúil nó a chlárófar tar éis an Coinbhinsiún seo a theacht i bhfeidhm sa Stát tionscnaimh agus, i gcás iarratais chun breithiúnas nó ionstraim bharántúil a aithint nó a fhorghníomhú, sa Stát chun a ndéantar an t-iarratas.

2. Déanfar, áfach, breithiúnas a thabharfar tar éis dáta an Choinbhinsiún seo a theacht i bhfeidhm idir an Stát tionscnaimh agus an Stát chun a ndéantar an t-iarratas in imeachtaí a tionscnaíodh roimh an dáta sin a aithint agus a fhorghníomhú de réir fhorálacha Theideal III de Choinbhinsiún 1968 arna leasú le Coinbhinsiún 1978 agus leis an gCoinbhinsiún seo i gcás an dlínse a bheith bunaithe ar rialacha a bhí i gcomhréir le forálacha Theideal II de Choinbhinsiún 1968, arna leasú, nó le forálacha coinbhinsiún a bhí i bhfeidhm idir an Stát tionscnaimh agus an Stát chun a ndéantar an t-iarratas tráth na n-imeachtaí a thionscnamh.

TEIDEAL VI

FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 13

Déanfaidh Ard-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach cóip dheimhnithe de Choinbhinsiún 1968, de Phrótacal 1971 agus de Choinbhinsiún 1978 sa Bhéarla, sa Danmhairgis, sa Fhraincis, sa Ghaeilge, sa Ghearmáinis, san Iodáilis agus san Ollainnis a chur chuig Rialtas na Poblachta Heilléanaí.

Déanfar téacsanna Choinbhinsiún 1968, Phrótacal 1971 agus Choinbhinsiún 1978, arna dtarraingt suas sa Ghréigis, a chur i gceangal leis an gCoinbhinsiún seo. Is téacsanna údarásacha faoi na coinníollacha céanna le téacsanna eile Choinbhinsiún 1968, Phrótacal 1971 agus Choinbhinsiún 1978 na téacsanna arna dtarraingt suas sa Ghréigis.

Airteagal 14

Déanfaidh Stáit a shínithe daingniú ar an gCoinbhinsiún seo. Taiscear na hionstraimí daingniúcháin le hArd-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach.

Airteagal 15

Tiocfaidh an Coinbhinsiún seo i bhfeidhm, amhail idir na Stáit a mbeidh sé daingnithe acu, an chéad lá den tríú mí i ndiaidh thaisceadh na hionstraimhe daingniúcháin deiridh ag an bPoblacht Heilléanach agus ag na Stáit a chuir Coinbhinsiún 1978 i bhfeidhm de réir Airteagal 39 den Choinbhinsiún sin.

Tiocfaidh sé i bhfeidhm do gach Ballstát a dhaingneoidh dá éis sin é an chéad lá den tríú mí i ndiaidh thaisceadh a ionstraimhe daingniúcháin.

Cuirfidh Ard-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach in iúl do Stáit an Choinbhinsiúin seo a shíniú:

(a) taisceadh gach ionstraime daingniúcháin;

(b) dátaí an Choinbhinsiúin seo a theacht i bhfeidhm do na Stáit Chonarthaigh.

Airteagal 17

Tarraingíodh an Coinbhinsiún seo suas i scríbhinn bhunaidh amháin sa Bhéarla, sa Danmhairgis, sa Fhraincis, sa Ghaeilge, sa Ghearmáinis, sa Ghréigis, san Iodáilis agus san Ollainnis, agus comhúdarás ag gach ceann de na hocht dtéacs; taiscfear é i gcartlann Ard-Rúnaíocht Chomhairle na gComhphobal Eorpach, agus cuirfidh an tArd-Rúnaí cóip dheimhnithe de chuig Rialtas gach ceann de Stáit a shínithe.

TEIDEAL VI

FORÁLACHA CRIOCHNAITHEACHA

Airteagal 13

Déanfaidh Ard-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach cóip dheimhnithe de Choinbhinsiún 1968, de Phrotocal 1971 agus de Choinbhinsiún 1978 sa Bhéarla, sa Danmhairgis, sa Fhraincis, sa Ghaeilge, sa Ghearmáinis, san Iodáilis agus san Ollainnis a chur chuig Rialtas na Poblachta Heiléana.

Déanfar téacsanna Choinbhinsiún 1968, Phrotocal 1971 agus Choinbhinsiún 1978, arna dtarraingt suas sa Ghréigis, a chur i gcartlann leis an gChoinbhinsiún seo. Is téacsanna údarsacha faoi na coinbhinsiúna céanna le téacsanna eile Choinbhinsiún 1968, Phrotocal 1971 agus Choinbhinsiún 1978 na téacsanna arna dtarraingt suas sa Ghréigis.

Airteagal 14

Déanfaidh Stáit a shínithe daingniú ar an gChoinbhinsiún seo. Taisctear na hionstraimí daingniúcháin le hArd-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach.

Airteagal 15

Tiocfaidh an Choinbhinsiún seo i bhfeidhm, amháin idir na Stáit a mbeidh sé daingníthe acu, an chéad lá den tréimh i ndiaidh thaisceadh na hionstraimí daingniúcháin deiridh ag an Poblacht Heiléanach agus ag na Stáit a chuir Choinbhinsiún 1978 i bhfeidhm de réir Airteagal 39 den Choinbhinsiún sin.

Tiocfaidh sé i bhfeidhm do gach Ballstát a dhaingneoidh de éis sin é an chéad lá den tréimh i ndiaidh thaisceadh a ionstraimí daingniúcháin.

Oreachter Library

54023001279766

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
54023001279766
JAN 11 1987

MANAGEMENT OF PLANTS

1. *Plants and the Environment*
2. *Plants and the Environment*

1. *Plants and the Environment*
2. *Plants and the Environment*

Airteagal 16

Cuirfidh Ard-Rúnai Chomhairle na gComhphobal Eorpach in iúl do Stáit an Choinbhinsiúin seo a shuíte:

(a) taisceadh gach ionstráine daingniúcháin;

(b) dátaí an Choinbhinsiúin seo a theacht i bhfeidhm do na Stáit Chonarthaí.

Airteagal 17

Tarraingíodh an Choinbhinsiún seo suas i scríbhinn bhunaidh amháin sa Bhéarla, sa Danmhairgis, sa Fhraincis, sa Ghaeilge, sa Ghearmáinis, sa Ghréigis, san Iodáilis agus san Ollainnis, agus comhúdarás ag gach ceann de na hocht díseas; taiscfear é i gcartlann Ard-Rúnaiocht Chomhairle na gComhphobal Eorpach, agus cuirfidh an tArd-Rúnai cóip dheimhniúche de chuig Rialtas gach ceann de Stáit a shuíthe.

Airteagal 18

AN tAETHIRPHANACHT AN tAETHIRPHANACHT

Airteagal 19

...

Airteagal 20

...

Airteagal 21

...

...